

Ingeborg Hågensen

Emojier som et kommunikativt verktøy

En komparativ studie av hvordan generasjon X,
millenniumsgenerasjonen og generasjon Z
bruker og tolker emojier

Masteroppgave i nordisk språkvitenskap

Veileder: Paweł Urbanik

Mai 2024

Ingeborg Hågensen

Emojier som et kommunikativt verktøy

En komparativ studie av hvordan generasjon X,
millenniumsgenerasjonen og generasjon Z bruker og
tolker emojier

Masteroppgave i nordisk språkvitenskap
Veileder: Paweł Urbanik
Mai 2024

Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet
Det humanistiske fakultet
Institutt for språk og litteratur

NTNU

Kunnskap for en bedre verden

Sammendrag

Digital kommunikasjon har blitt en integrert del av hverdagen til verd språkbrukere en over, og i denne oppgaven har jeg undersøkt hvordan emoji'er brukes på tvers av tre generasjoner; generasjon X, millenniumsgenerasjonen og generasjon Z. Dataen er samlet inn gjennom en spørreundersøkelse hvor informantene svarte hvordan de brukte og tolket ni ulike emoji'er. Emojiene som ble brukt i undersøkelsen er en blanding av ansiktsemoji'er og abstrakte emoji'er, og emojiene som er valgt ut er basert på emoji'er jeg trodde ville fremkalle forskjeller på tvers av generasjonene.

Generasjon X, millenniumsgenerasjonen og generasjon Z har vokst opp med ulik tilgang på digitale medier, og jeg forventet derfor å finne forskjeller i hvordan emojiene tolkes og brukes på tvers av generasjonene. Fordi generasjon Z har hatt tilgang på digital kommunikasjon nesten hele livet forventet jeg at denne generasjonen skulle være de mest frekvente brukerne av emoji'er.

Det teoretiske rammeverket bygger på semiotikk og sosiopragmatikk med digital kommunikasjon (CMC) som en overordnet ramme.

Resultatene av spørreundersøkelsen støttet delvis disse antakelsene: de tre generasjonene bruker emojiene ulikt i den digitale kommunikasjonen. For generasjon X er emojiene i større grad entydige emoji'er, mens for generasjon Z og millenniumsgenerasjonen er emojiene mer symbolske og kontekstavhengige. Millenniumsgenerasjonen har likevel ikke en like kreativ bruk av emojiene slik som generasjon Z. Det vitner om at hvor gammel man var da man ble introdusert for teknologi kan ha betydning for hvordan man forstår og bruker emoji'er. Imidlertid er generasjon X de mest frekvente brukerne av emoji'er, med millenniumsgenerasjonen på en andre plass.

Forord

Denne masteroppgaven avslutter et fem år langt studieløp. Det er mange som fortjener en takk for at jeg nådde målstreken.

Takk til min veileder Paweł Urbanik for at du har holdt oppgaven på stø kurs, særlig i de tilfellene jeg selv ikke har visst hvilken retning oppgaven tok.

Takk til informantene som har bidratt til prosjektet. Uten dere er det vanskelig å se for seg at det hadde blitt en oppgave.

Takk til språkgjengen for faglige diskusjoner og høyst nødvendige avbrekk, og takk til min beste venninne Ida for at du har gjort studietiden til det den har vært. Jeg hadde ikke vært her uten dere.

Takk til mamma og pappa for at dere alltid stiller opp. Uansett hva det måtte være så vet jeg at jeg alltid kan komme hjem. Dere har hatt tro på meg hele veien og det er jeg høyst takknemlig for.

Ingeborg Hågensen
mai 2024

Innholdsfortegnelse

SAMMENDRAG	1
FORORD	3
1. INNLEDNING	7
1.1 PROBLEMSTILLING OG HYPOTESE	8
1.2 STRUKTUR OG OPPBYGGING.....	9
2. BAKGRUNN	10
2.1 GENERASJON X, MILLENNIUMSGENERASJONEN OG GENERASJON Z.....	10
2.2 EMOJI.....	11
2.3 TIDLIGERE FORSKNING	12
2.3.1 Studier om generasjonsforskjeller.....	12
2.3.2 Emojienes funksjon.....	13
2.3.3 Emojier versus emotikoner.....	14
2.3.4 Emojier som en ironisk markør	15
2.3.5 Nordiske studier.....	16
3. TEORETISKE PERSPEKTIVER	17
3.1 DIGITAL KOMMUNIKASJON (CMC) OG INTERNETTPRAGMATIKK	17
3.2 IRONI.....	18
3.3 EMOJIER SOM SEMIOTISKE TEGN.....	18
3.4 EMOJIER SOM KOMMUNIKATIVE RESSURSER.....	20
4. METODE	21
4.1 VALG AV METODE	21
4.2.1 UTFORMING AV SPØRREUNDERSØKELSEN	22
4.2.2 RESPONDENTER	22
4.2.3 SPØRSMÅL	22
4.3 UTVALG OG DELING AV SPØRRESKJEMA	24
4.4 VALG AV EMOJIER	25
4.5 TOLKNING AV RESULTATENE OG KODING AV DATAEN.....	27
4.6 METODOLOGISKE SVAKHETER	28
5. RESULTATER	30
5.1 HVOR OFTE BRUKER GENERASJON X, MILLENNIUMSGENERASJONEN OG GENERASJON Z EMOJIER?	30
5.2 HVORFOR BRUKER VI EMOJIER?.....	31
5.3 HVORDAN BRUKER GENERASJONENE EMOJIER?.....	32
5.3.1 En generell oversikt.....	32
5.4 EN DETALJERT ANALYSE AV EMOJIENE	33
5.4.1 Ansiktsemojier	33
5.4.2 Gester og figurative uttrykk.....	36
5.4.3 Konvensjonaliserte emojier.....	37
5.4.4 Språklig tilpasning på tvers av generasjonene.....	39
6. DISKUSJON	41
6.1 GENERASJONENES BRUK AV EMOJIER.....	41
6.2 EMOJIER SOM EN INTEGRERT DEL AV TEKSTEN	43
6.3 HVA SIER GENERASJONSFORSKJELLENE OM UTVIKLINGEN TIL EMOJIER?	44
6.4 VEIEN VIDERE	45
6.5 AVSLUTNING.....	46
OPPGAVERNS RELEVANS FOR LÆRERYRKET	47
LITTERATURLISTE:	48
VEDLEGG 1:.....	54

VEDLEGG 2:.....	64
VEDLEGG 3:.....	65
VEDLEGG 4:.....	67
VEDLEGG 5:.....	82

Tabell og figurer

Tabell 1 25

Figur 1 30

Figur 2 32

1. Innledning

Digital kommunikasjon er noe nesten alle benytter seg av i dag, enten gjennom melding, messenger eller sosiale medier. Denne måten å kommunisere på skiller seg på mange måter fra ansikt-til-ansikt-kommunikasjon, blant annet gjennom fraværet av ikke-verbale koder som for eksempel ansiktsuttrykk og kroppsspråk. Etter hvert har det kommet flere måter å bruke den digitale kommunikasjonen på som på mange måter kompensere for de ikke-verbale kodene: emoji, emotikoner og gifs. Noen kan irritere seg over denne multimodale måten å kommunisere på og mener kanskje at skriftspråket blir ødelagt av det, mens andre synes at disse måtene å bruke språket på beriker og effektiviserer kommunikasjonen. Emoji kan for eksempel vise følelser og positivitet i meldingen ved å inkludere 😊, eller man kan vise at tonen i meldingen ikke er ment til å tolkes seriøst ved å for eksempel legge ved et 😏. Uansett hvilken side man står på, om man er for eller imot emoji, kan det se ut som at disse kommunikasjonsverktøyene er kommet for å bli. Til tross for at emojiene tilsynelatende virker enkle å forstå, ser vi at språkbrukere bruker emoji ulikt i den digitale kommunikasjonen. Det vitner om at emojiene har et større meningspotensial enn hva de representerer ikonisk. Det å se på hvilke funksjoner emoji har og hvordan de brukes i den digitale kommunikasjonen, kan gi en større forståelse for hvorfor disse forskjellene oppstår.

Det kan være flere grunner til at man ønsker å studere digital kommunikasjon og språklig variasjon. Det kan for eksempel være en interesse for å se hvordan digital kommunikasjon skiller seg fra verbal kommunikasjon, til en mer praktisk bruk for å for eksempel forstå hvilke faktorer som påvirker det digitale språket for å oppnå en mest mulig effektiv kommunikasjon.

Generasjon X, millenniumsgenerasjonen og generasjon Z har vokst opp med ulik tilgang på digitale medier, og det at både unge og voksne er flittige brukere av sosiale medier danner grunn for språklige forskjeller mellom generasjonene (Haugaard & Stæhr, 2021, s. 114). Dette gjør at det oppstår nye normer for digitalt språkbruk, og i denne oppgaven vil fokuset ligge på de språklige forskjellene mellom generasjonene og jeg vil se på hvordan disse bruker emoji i den digitale kommunikasjonen. Dette gjelder både hvilke språklige trekk som er gjeldende innenfor en generasjon, men også hvordan språkbrukere på tvers av generasjoner interagerer med hverandre.

1.1 Problemstilling og hypotese

Formålet med denne undersøkelsen er å se hvordan emoji brukes og tolkes ut fra generasjon X, millenniumsgenerasjonen og generasjon Z. Studier på emoji har i hovedsak dreid seg om hvordan tolkningen varierer ut fra plattform, eller hvordan bruken av emoji går forbi deres semantiske mening. Hvordan emoji brukes og tolkes på tvers av aldersgrupper har derimot fått mindre oppmerksomhet. Ifølge Dainas og Herring (2020) er voksne over 30 år mindre sannsynlig til å bruke emoji og forstår ikke hvordan den yngre generasjonen bruker emoji (Dainas & Herring, 2020, s. 10:3). I denne oppgaven vil jeg ta for meg den språklige situasjonen og den menneskelige kommunikasjonen, og se hvordan tre generasjoner, som i varierende grad har vokst opp med tilgang på teknologi og sosiale medier, bruker emoji som digitale ressurser til å kommunisere på. Problemstillingen er derfor som følger:

På hvilken måte bruker generasjon X, millenniumsgenerasjonen og generasjon Z emoji og hvordan tolker de dem i digital kommunikasjon?

Man kan plassere generasjoner i ulike kategorier basert på når de ble født: tradisjonister, baby boomers, generasjon X, millenniumsgenerasjonen og generasjon Z (Dimock, 2019, s. 1). Ved å studere og sammenligne ulike generasjonskategorier kan man se hvordan samfunnet og sosiale faktorer endres over tid, og hvordan det påvirker menneskers syn på verden. Hver av disse generasjonene har sine egne egenskaper, verdier og livserfaringer. Det kan forklare hvorfor individer fra hver generasjon har ulike måter å kommunisere på (Lu, 2022, s. 11). I denne oppgaven har jeg valgt å ta utgangspunkt i generasjon X, millenniumsgenerasjonen og generasjon Z på grunn av deres ulike oppvekst og tilgang på digital kommunikasjon. Hypotesen er at alder og tilgang på teknologi påvirker bruken og forståelsen av emoji, og at det dermed finnes forskjeller i hvordan emoji brukes og tolkes på tvers av generasjonene. Ut fra dette forsøker oppgaven å finne svar på følgende forskningsspørsmål:

- 1) Hva kjennetegner generasjonenes bruk av emoji?
- 2) Er det en sammenheng mellom hvordan generasjonene bruker og tolker emojiene?

Digital kommunikasjon har endret måten vi kommuniserer på: den går raskere, vi når flere samtidig og vi kan snakke med folk over hele verden. Motivasjonen for oppgaven er derfor å få en større forståelse for hvordan mennesker, eller mer spesifikt generasjonene, snakker med hverandre digitalt for å se hvilke faktorer som er med på å påvirke kommunikasjonen. For å svare på forskningsspørsmålene har jeg benyttet meg av spørreundersøkelse som metode, og jeg har samlet

inn svar fra til sammen 45 respondenter, 15 fra hver generasjon. Siden formålet med studien er å identifisere og forstå forskjellene i emoji bruk på tvers av de tre generasjonene, har jeg tatt utgangspunkt i emoji er som jeg tror vil vise forskjeller mellom dem. Undersøkelsen er en kombinasjon av åpne og lukkede spørsmål. De lukkede spørsmålene kartlegger hvor ofte informantene er på sosiale medier og hvor frekvente de er i emoji bruken. Dette for å se om frekvensen har noe å si for hvordan de bruker og tolker emojiene. De åpne spørsmålene lar informantene svare fritt, noe som gir meg en dypere forståelse av hvordan informantene bruker og tolker emojiene. For å finne og identifisere eventuelle forskjeller på tvers av generasjonene er det et poeng å ikke ha forhåndsskrevne spørsmål som snevrer inn valgene til informantene. På den måten åpner oppgaven for respondentenes perspektiv, og ikke bare forskerens.

1.2 Struktur og oppbygging

Denne oppgaven består av 6 kapitler. I kapittel 2 blir bakgrunnen for oppgaven presentert. Her starter jeg med en begrunnelse for hvorfor jeg har valgt emoji er som tema, før jeg går over til å gi en forklaring av hva emoji er, samt et historisk overblikk over de digitale tegnene. Videre går jeg gjennom tidligere forskning, og gir en oversikt over hvordan emojiene står seg i forskningsfeltet i dag.

I kapittel 3 vil jeg plassere dette prosjektet teoretisk. Jeg vil ta for meg begrepet «digital kommunikasjon» og internettpragmatikk vil være den overordnede rammen for studien. Jeg vil ha en sosiosemiotisk tilnærming til emoji er, og se hvordan generasjonene bruker emoji er i den digitale kommunikasjonen.

I kapittel 4 vil jeg gi en beskrivelse av spørreundersøkelse som metode, hvordan jeg har utformet undersøkelsen og begrunne hvorfor jeg har valgt denne metoden for prosjektet.

I kapittel 5 vil jeg presentere resultatene av dataen jeg samlet inn. Siden undersøkelsen er en blanding av kvalitativ og kvantitativ metode, vil jeg presentere de lukkede spørsmålene med figurer, mens de åpne svarene vil analyseres i sin originale form. Jeg har kategorisert de åpne svarene i tre kategorier: primær tolkning, sekundær tolkning og situasjonsavhengig tolkning.

Kapittel 6 er en drøfting over funnene fra studien, og hva disse kan bety for hvordan emoji er brukes. I tillegg inneholder kapitlet noen anbefalinger for videre forskning før jeg til slutt kommer med en avslutning.

2. Bakgrunn

2.1 Generasjon X, millenniumsgenerasjonen og generasjon Z

Den vestlige verden har for vane å dele opp generasjoner i kategorier som for eksempel Generasjon X, Millenniumsgenerasjonen og Generasjon Z (PrakashYadav & Rai, 2017, s. 1). Hvilken kategori man hører til i, vil variere ut fra kildene du ser på. I denne oppgaven har jeg fordelt generasjonene på følgende måte: Generasjon X er født mellom 1960-1980, Millenniums fra 1981-1996 og Generasjon Z fra 1997 og utover. Man deler gjerne personer som har de samme livserfaringene inn i kategorier, og på grunn av den hyppige digitaliseringen og tilgangen til ulike sosiale medier har jeg valgt å ha et kortere intervall mellom millenniums og Generasjon z enn generasjon X. Den samme inndelingen finner vi også hos Dimock (2019).

Generasjon X har fått med seg digitaliseringen fra start. De har vokst opp med, sett med dagens øyne, en svært begrenset teknologi, og har dermed i stor grad måtte lære seg å kommunisere digitalt i voksen alder. Millenniums har vokst opp med internett, men de husker også livet før sosiale medier begynte å ta form. De begynte å bruke smarttelefoner og sosiale medier i ungdomsårene. Generasjon Z er den første generasjonen som har vokst opp med å ha teknologi tilgjengelig til enhver tid. Sosiale medier har, i større eller mindre grad, vært en del av hverdagen deres fra de ble født. Å kommunisere over sosiale medier har dermed blitt en naturlig del av deres sosialiseringssatferd (PrakashYadav & Rai, 2017, s. 2). Generasjon Z foretrekker i større grad å kommunisere over sosiale medier enn andre generasjoner (PrakashYadav & Rai, 2017, s. 111), og Shah og Tewari (2021) argumenterer for at de som har vokst opp med å kommunisere via tekstmeldinger og digitale medier er mer tilbøyelig til å forstå de forandringene som skjer i den digitale kommunikasjonen.

Prensky (2001) kaller de født etter 1980 for digitale innfødte (digital natives), og de som er født før 1980 for digitale immigranter. På samme måte som at voksne som lærer et andrespråk aldri vil kunne lære det perfekt, er måten de har vokst opp på, og hvordan de sosialiserte seg på såpass annerledes fra den digitale verdenen unge har vokst opp i. Prensky (2001) sammenligner det å lære seg teknologien med å lære seg et nytt språk i voksen alder. Han argumenterer for at selv om de digitale immigranterne tilpasser seg det digitale samfunnet, vil de alltid ha en aksent som knytter de til tiden før den (s. 2). Disse aksentene kan for eksempel være å kopiere ut flybillettene før du skal ut å reise, istedenfor å skanne billetten digitalt, å skrive handleliste på en lapp istedenfor på notater på mobilen, eller at man tolker emojiene på en annen måte enn digitalt innfødte (Prensky, 2001, s. 2). Millennials og generasjon Z blir ofte kalt digitalt innfødte, og Brumberger (2011) argumenterer for at det at disse er vokst opp med digitale medier og tekstmeldinger har gjort at de kommer med en høy

grad av visuell literacy. Digitale innfødte er også mer sannsynlig til å foretrekke digital kommunikasjon enn digitale immigranter (Wu, 2022, s. 33).

2.2 Emoji

Navnet Emoji er japansk, og betyr ‘bilde’ og ‘tegn’ (Danesi, 2017, s. 2). Hver emoji består av små bilder, representert gjennom ulike koder som er tildelt hver emoji. Mer presist kan vi si at emoji er et bilde som står for et ord eller en setning (Danesi, 2022b, s. 47). Meningen uttrykkes gjennom dens grafiske representasjon til et fysisk objekt, som for eksempel et smilefjes. Men emojienes visuelle natur åpner også opp for ulike tolkninger. Emoji er etterkommere av emotikoner, og disse har flere likhetstrekk blant annet å indikere avsenderens følelse eller å legge til en visuell tone til en melding (Danesi, 2017, s. 10). I motsetning til emotikoner, viser studier at det er større variasjoner i hvordan folk tolker emoji (se for eksempel Miller et al., 2016). Emoji kan ses på som et selvstendig tegnsystem som baserer seg på emotivitet, og på grunn av deres visuelle natur kan de anses som mer intuitive enn ord (Danesi, 2022a, s. 335). Deres ikonisitet knytter dem til spesifikke kontekster, men de springer likevel ut fra det samme menneskelige perseptuelle apparatet. Danesi (2022a) knytter videre emoji til Peirces begrep ‘hypoiconicity’, fordi betydningen språkbrukere tilskriver enkelte emoji kan forstås av mottaker, selv om de ikke er en del av den kontekstuelle situasjonen (Danesi, 2022a, s. 335). For eksempel vil en språkbruker sannsynligvis forstå betydningen av emoji i setningen «Gratulerer med dagen 🌸», selv om den ikke har en direkte kobling til teksten.

Emojienes grafikk og det rike utvalget med alle de forskjellige uttrykkene, håndbevegelser, gester, og til og med dyr og objekter gir emojiene et større meningspotensial enn emotikoner (Logi & Zappavigna, 2023, s. 3223). De visuelle tegnene komplementerer, og i noen tilfeller, erstatter det skriftlige språket i digital kommunikasjon, for eksempel i meldinger som ‘jeg ❤️ deg’ eller ‘jeg spiller 🎮’. Dette viser at emojiene kan ha flere strukturelle lingvistiske funksjoner (Herring & Dainas, 2017, s. 2). Emojipedia tilskriver flere av emojiene ulike tolkninger og betydninger, for eksempel har denne emoji 🍷 beskrivelsen «Face Savoring Food», altså ansikt som smaker på mat. Problemet er bare at emojibrukere ikke ser disse beskrivelsene når de velger å bruke en emoji. Spørsmålet er derfor om teksten egentlig beskriver hvordan brukere tolker dem (Ai et al., 2017, s. 4). For å forstå hvilken av betydningene språkbrukerne legger til grunn når de bruker emoji må man ta hensyn til variasjonene og konteksten de opptrer i.

Bruken av emoji økte over hele verden etter at hundrevis av emoji ble standardisert i Unicode standarden, og de ble tilgjengelige for digitale språkbrukere verden over (Danesi, 2017, s. 25). Etter at emoji ble et globalt fenomen, økte også presset for å legge til kulturelle design for at de skulle være representative for ulike nasjoner og deres språk. Skaperne hadde i utgangspunktet

gjort emojiene så kulturelt naturlige som mulig, gjennom for eksempel å bruke fargen gul på de fleste ansiktsemojiene 😊 😏 😞 (Danesi, 2022b, s. 54). Til tross for at de vanligste ansiktsemojiene fortsatt kun finnes med gul hudtone, har vi nå fått flere emoji'er med ulike hudtoner 🙋 🧑 🧒, og emoji'er som representerer det moderne samfunnet 👨👩 👨👩👧. Etter hvert som nye, sosiale emoji'er blir tilgjengelig, åpnes det opp for kulturelt betingede tolkninger, og emojiene reduseres fra å ha en åpen tolkning på tvers av språk, til å bli avhengig av de kulturelle kodene ulike nasjoner har for å forstå funksjonen. I 2021 ble for eksempel emojiene gravid mann 🤰 og gravid person 🤱 inkludert i unicode-standardene for å anerkjenne transpersoner og ikke-binære personer som også kan bli gravide, men som ikke føler seg representert av gravid kvinne-emoji'en 🤰. I tillegg til at emojiene representerer graviditet, tilskriver noen språkbrukere emojiene til å bety at man har spist så mye mat at man ser gravid ut. Dette illustrerer hvor varierte tolkningene kan være ut fra hvilke assosiasjoner man har til tegnet. Slike faktorer øker risikoen for tvetydighet, og økningen av kulturelt betingede emoji'er påvirker statusen emoji-koden hadde som et universelt språk (Danesi, 2017, s. 26). Dette åpner opp for at meningen både kan variere fra språk til språk, men også innad i samme språksamfunn.

2.3 Tidligere forskning

De første emojiene kom ut i 1999 og etter at de ble standardisert i Unicode i 2010 har de bare fortsatt å øke i popularitet. Forskingen på emoji'er har vært økende siden 2015, men nådde et toppunkt fra 2017 til 2019 (Bai et al., 2019, s. 1 og 2). Det er blitt gjort flere studier på emoji'er og hva de betyr for den digitale kommunikasjonen, men hvordan emoji'er forstås og tolkes av språkbrukere er ikke like klart (Miller et al., 2016, s. 259). Forskingen har i hovedsak dreid seg om empirisk analyse, hvor fokuset har vært på hvordan mangfoldet av individer, kulturer og plattformer påvirker bruken av emoji'er når det kommer til emojienes karakteristikk, funksjoner i kommunikasjon og bruken av emoji'er i ulike sammenhenger (Bai et al., 2019, s. 1). Totalt sett tyder studier på at emojis er tett knyttet til uttrykk for følelser i digital kommunikasjon (Cherbonnier & Michinov, 2021, s. 2).

2.3.1 Studier om generasjonsforskjeller

Gallud et al., (2018) undersøkte ved hjelp av to spørreundersøkelser hvorvidt eldre språkbrukere bruker emoji'er annerledes enn yngre språkbrukere. Hypotesene var blant annet at eldre språkbrukere ikke brukte emoji'er like ofte som unge, og at de unngikk å inkludere emoji'er i meldinger fordi de har problemer med å forstå hva emojiene betyr. De fant derimot ingen signifikante forskjeller mellom aldersgruppene, og konkluderte blant annet med at eldre bruker emoji'er i digital kommunikasjon og at de heller ikke har vanskeligheter med å forstå meningen til de mest brukte emojiene. Dersom

emojiene kun skal tillegges én offisiell mening, kan man argumentere for at eldre også forstår emoji. Det finnes likevel bevis for at emojiene kan bety ulike ting for ulike aldersgrupper, men dette vil jeg komme tilbake til i diskusjonskapittelet.

Det er gjort lite forskning på emoji bruk på tvers av generasjoner, og den forskningen som har blitt gjort fokuserer kun på å beskrive aldersforskjellene i emoji bruk, men ikke å forstå de faktorene som påvirker emoji bruken på tvers av generasjonene (Boutet et al., 2024). Det er funnet bevis for at eldre bruker emoji mindre i den digitale kommunikasjonen, at de stort sett bruker de samme emojiene og at de synes emoji er vanskelig å bruke (Boutet et al., 2024). For å forstå hvordan emoji brukes og tolkes på tvers av generasjonene må man identifisere de eventuelle forskjellene i tillegg til at man tar hensyn til deres pragmatiske funksjoner.

2.3.2 Emojienes funksjon

En vanlig antakelse er at emoji brukes for å uttrykke følelser, og mange studier viser dermed kun til emojienes semantiske funksjon (se Miller et al., 2016 og Thebault-Spieker, et al. 2016). Ifølge Dainas og Herring (2019) er det en begrensning ved denne tilnærmingen, da meningen utelukkende blir sett på fra et semantisk perspektiv, og kun på emojiene i seg selv, heller enn hvordan de brukes (Dainas & Herring, 2019, s. 1). Videre skriver forfatterne at emojiene også har en pragmatisk funksjon som stammer fra konteksten de er en del av, som for eksempel tonemodifisering eller utførelse av virtuelle handlinger (Dainas & Herring, 2019, s. 1).

Dresner og Herring (2010) mener at forskningen på emoji ofte handler om en eksplisitt vurdering av emotikoner, hvor emojienes bidrag til kommunikasjon blir tolket i tråd med deres antatte følelsesmessige konstruksjon (Dresner & Herring, 2010, s. 252). Videre argumenterer forfatterne for at denne oppfatningen av emoji er ufullstendig, da den utelater viktige aspekter ved bruken av dem (Dresner & Herring, 2010, s. 252). Ifølge Logi & Zappavigna (2023) kan det se ut som at det er relativt enkelt å vurdere valensen til emotikoner og emoji, men vanskelig å tilskrive en spesifikk følelse til dem. De fant blant annet at når respondentene fritt kunne uttrykke hvilke følelser uttrykksikonene formidlet, var de sjelden enige (Logi & Zappavigna, 2023, s. 3241). Dette viser at til tross for at emoji er visuelle og mange har tydelige følelsesmessige konstruksjoner, har de i mange tilfeller en svært tvetydig tolkning (Herring & Dainas, 2020, s. 10:1).

Studier viser at forskjellene i forståelsen av emoji ikke bare gjelder mennesker fra ulike språksamfunn, språkbrukere innenfor det samme språksamfunnet er også ofte uenige i hvordan emoji skal tolkes, uavhengig av om de er presentert i en kontekst eller isolert (Herring & Dainas, 2020, s. 1). I mange tilfeller er meningen språkbrukere tillegger emoji situasjonsavhengig. Situasjonsavhengig kunnskap er en form for kunnskap som ikke finnes hos den individuelle

personen, men innad i en gruppe. Spørsmålet er bare hvorvidt denne delte kunnskapen kan knyttes direkte eller indirekte til en gruppe. Knyttes kunnskapen indirekte til gruppen kan man *anta* at det er en felles delt kunnskap som er adskilt fra deres individuelle kunnskap. Er det en direkte kunnskap til gruppen er ikke kunnskapen egentlig delt, individene bare *tolker* kunnskapen som delt (Hoffmann og Roth, 2005, s. 125).

Emojier komplimenterer den skriftlige kommunikasjonen ved å legge til ekstra mening, men det er ikke et resultat av deres ikoniske tolkning, de er et verktøy som spiller på rollen kroppsspråket har i kommunikasjonen. Flere tilskriver ulike emojier til å bety erting, flørting eller sarkasme, som for eksempel 😏, eller 😊, som kan assosieres med følelsesmessige tilstander, men de er ikke følelser i seg selv (Dresner & Herring, 2010, s. 252). Det kan derfor virke som at emojier ikke bare uttrykker følelser, men også andre ting, som for eksempel holdninger og intensjoner (Dresner & Herring, 2010, s. 252).

Dainas og Herring (2019) argumenterer for at til tross for at emojienes individuelle semantikk former dens pragmatiske funksjon, er emojienes semantikk i mange tilfeller ikke fullstendig nok til å forstå den mente meningen med emojier (s. 2). Det er ikke nødvendigvis slik at emojienes isolerte betydning er den samme når den er del av en kontekst. Man er derfor nødt til å ta den pragmatiske funksjonen i betraktning når man skal se på hvordan emojier tolkes. Miller, Kluver, Thebault-Spieker, Terveen & Hecht (2017) testet hypotesen om det å studere emojier isolert uten å ta stilling til konteksten de var en del av, ville redusere potensialet for miskommunikasjon. Etter å ha sammenlignet variasjonene i hvordan emojier tolkes både isolert og i tekstuell kontekst, fant de ut at potensialet for miskommunikasjon var omtrent den samme (Miller et al., 2017). Resultatene antyder at folk ofte er uenige om meningen bak den enkelte emoji og i spesifikke emoji-bærende tekstutdrag (Miller et al., 2017, s. 153). Grunnen til at emoji kombinert med tekst ikke reduserer tvetydigheten, er ifølge forfatterne fordi sarkasme spiller en viktig rolle (Miller et al., 2017, s. 160).

2.3.3 Emojier versus emotikoner

Før emojiene ble introdusert, brukte mange emotikoner i digital kommunikasjon. Emotikoner er ikoner hvor man bruker tegnsystemet fra et vanlig tastatur (for eksempel :), :D, :P som illustrerer et ansiktsuttrykk). Både emojier og emotikoner er populære verktøy i digital kommunikasjon og i sosiale medier (se Walther & D'Addario 2001, Skovholt et al., 2014 og Cherbonnier & Michinov, 2016). Emotikoner og emojier har mange likheter, blant annet å vise mottakeren at tonen i meldingen er positiv og indikere avsenderens intensjon (Skovholt et al., 2014 og Dresner og Herring, 2010).

Skovholt et al., (2014) undersøkte hvordan emotikoner brukes i jobb-eposter. I studien så de blant annet på hvilke kommunikasjonsfunksjoner emotikoner har i tre nordiske selskaper hvor epost

er det primære kommunikasjonsverktøyet (Skovholt et al., 2014, s. 780). De argumenterer for at i autentiske jobb-eposter er ikke emotikonenes hovedfunksjon å indikere senderens følelser, men å gi informasjon om hvordan en uttalelse er ment til å tolkes. Studien viste også at flere emotikoner ble brukt for å vise mottaker at innholdet var ironisk (Skovholt et al., 2014). Walther og D'Addario (2001) så på hvilken effekt emotikonene hadde for tolkningen av meldinger i digital kommunikasjon, men fant at de hadde liten betydning for hvordan meldingene ble tolket, og i de tilfellene emotikonene hadde en effekt bidro de til å sette tonen i meldingen heller enn å forandre meningen (Walther & D'Addario, 2001). Dette funnet støttes også av Hanckock (2004), som fant at emotikoner sjelden ble brukt for å understreke humor eller ironi i digitale meldinger.

2.3.4 Emojier som en ironisk markør

Dresner og Herring (2010) tar utgangspunkt i Austins (1962) talehandlingsteori, og argumenterer for at emotikonenes funksjon ikke nødvendigvis er å uttrykke følelser, men heller som en måte å tydeliggjøre den mente effekten med uttalelsen. Videre mener forfatterne at emotikonene fungerer som indikator på følelser, og som en 'ikke-emosjonell betydning'. De eksemplifiserer dette med emotikonet ;), som de mener ikke signaliserer følelser, men som heller indikerer ironi eller en spøkefull hensikt (Dresner & Herring, 2010, s. 263).

Ifølge Dresner og Herring (2010) bør emojier som indikerer sarkasme kunne forklares ved å relatere dem til den språklige kanalen, for i motsetning til selvtillit eller indikatorer på stress, ser det ut til at sarkastiske emotikoner ikke har noe selvstående innhold for seg selv, men snarere gir en viktig pekepinn på hvordan man skal tolke det språklige innholdet i meldinger (Dresner & Herring, 2010, s. 253). På samme måte som at skilletegn kan signalisere sarkasme, ser emojiene ut til å være en del av teksten når de brukes på denne måten. Dette viser at emojier ikke alltid fungerer som redskaper for emosjonelle uttrykk, og deres betydning er noen ganger tettere knyttet til språket enn det som er tillat av deres konstruksjon som følelsesikoner. Samtidig er det tydelig at emotikonene ikke omfatter nye leksikalske eller morfosyntaktiske bestanddeler av engelsk (Dresner & Herring, 2010, s. 253).

Til tross for at tidligere studier ikke har funnet noen sammenheng mellom blunkeuttrykksikonet ;) og sarkasme, undersøkte Garcia, Turcan, Howman & Filik (2022) hvordan blunkeemojien 😏, som er mer visuell enn uttrykksikonet ;), påvirker forståelsen for sarkastisk kritikk og ros hos eldre og yngre voksne. Funnene viste at blunkeemojien gjorde at kommentaren ble oppfattet mer sarkastisk enn når den ikke var til stede. Det kan tyde på at emojier er sterkere knyttet til sarkasme enn uttrykksikonene (Garcia et al., 2022, s. 10). Blunkeemojien (😏) blir altså ofte tolket til å være en sarkastisk markør i digital kommunikasjon (se for eksempel Derks, Bos & von

Grumbkow, 2008 og Filik et al., 2016). Kommentaren «Wow!! Dette er bra 😊» vil i mange tilfeller bli tolket ironisk, fordi emoji'en underforstått understreker den sarkastiske tonen i meldingen. Dersom setningen hadde blitt skrevet uten emoji, er sannsynligheten for at den hadde blitt tolket i positiv forstand vært større fordi «wow» og «bra» er ord som ofte assosieres som positive (Subramanian et al., 2019, s. 71). Studien til Howman og Filik (2016) fant blant annet at blunkeemoji'en økte sannsynligheten for en sarkastisk tolkning hos de yngre, men ikke de eldre. Dette tyder på at oppfatning spiller en viktig rolle når man tolker emoji'er (Howman & Filik 2016). Garcia et al., (2022) argumenterer for at grunnen til at det er vanskeligere for eldre å forstå sarkasme er på grunn av dens komplekse kommunikasjonsform. Alder er ofte assosiert med en nedgang i kognitive ferdigheter, og det kan derfor være lettere for eldre å misforstå sarkasme (Garcia et al., 2022, s. 2). Studien viser blant annet at blunkeemoji'en er en effektiv indikator på sarkastisk mening, da både eldre og yngre tolket kommentarene sarkastisk i større grad når meldingen hadde en emoji enn uten (Garcia et al., 2022, s. 10). Forfatterne ser resultatene i sammenheng med Peirce's tegnteori. Siden den sarkastiske forståelsen var større i setninger med en emoji enn uten, tydeliggjør tilstedeværelsen av en emoji forholdet mellom tegnet (ytringen) og objektet (sarkasme), slik at leserne kan forstå gjenstanden til tegnet (Garcia et al., 2022, s. 10).

2.3.5 Nordiske studier

Det er et svært begrenset antall nordiske studier på emoji's. De fleste er amerikanske eller fra den østlige delen av verden. Hansen og Stæhr (2021) er en av få i Norden som har inkludert emoji'er i sin studie om språklige generasjonsforskjeller på sosiale medier. Forfatterne tok utgangspunkt i foreldre og deres ungdommer, og så på de ulike språklige praksisene mellom generasjonene. Det er skrevet noen masteroppgaver om emoji'er i Norge, blant annet skrev Guro Mikkelsen Haddal en masteroppgave i 2021 hvor hun studerte forskjeller og bruk og tolkninger av emoji'er i to ulike aldersgrupper (Mikkelsen, 2021). De andre masteroppgavene jeg har funnet handler om emoji'enes pragmatiske funksjon (Bjarte, 2022), og emoji'er som en høflighetsmarkør (Kristoffersen, 2021).

3. Teoretiske perspektiver

David Perlmutter (1998) utfordret ideen om at ikoniske bilder har klare betydninger. Han mente at folk projiserer meninger på bildene istedenfor å inspisere bildene for mening (Perlmutter, 1998 i Kenney, 2002, s. 73). For å forstå tegnet og dets kommunikative natur må man derfor se på tegnet i samspill med forholdet det har til andre tegn og dets tolkninger (Arafah & Hasyim, 2019, s. 563). Emojier bidrar til å sette tonen i meldingen, og bidrar sånn sett til hvordan en språkbruker skal tolke ytringen den er en del av (Hansen & Stæhr, 2021, s. 120). Dette kapittelet baserer seg i hovedsak på semiotikk med en sosial tilnærming til språket hvor digital kommunikasjon er den overordnede rammen. Det er i nyere tid at lingvister har begynt å kombinere disipliner og metoder fra semantikk, pragmatikk og sosiolingvistikk for å få en dypere innsikt i studiet mening (Beltrama, 2020, s. 2). Semiotikk handler om studiet av tegn i alle former og aspekter (Føllesdal, 1997), og emojienes inntog har gitt oss muligheten til å blande visuelle tegn sammen med det skriftlige. Emojienes funksjon er ikke lenger å bare tillegge avsenderens følelser og tanker, de har blitt en del av teksten (Arafah & Hasyim, 2019, s. 561), og for å kunne forstå hvordan emojiene brukes, må man ha kommunikativ kompetanse, eller mer spesifikt; pragmatisk kompetanse (Danesi, 2017, s. 96). En systematisk semantisk analyse av emojier handler om å studere dem i tråd med de andre delene av meldingen, altså emojier som en del av måten meldingen er konstruert, innrammet og presentert på (Danesi, 2017, s. 52).

3.1 Digital kommunikasjon (CMC) og internettpagmatikk

Digital kommunikasjon kan i korte trekk defineres som enhver menneskelig kommunikasjon som foregår gjennom to eller flere elektroniske enheter (Cheng, 2017). Digital kommunikasjon skiller seg fra vanlig kommunikasjon, da kommunikasjonen ofte foregår i et tekstbasert miljø med færre muligheter og ressurser for å kontekstualisere (Yus, 2011, s. 13). Emojier har eliminert det tradisjonelle skillet mellom verbale og visuelle moduser for representasjon og kommunikasjon (Danesi, 2022b, s. 48), og i dag er sosiale medier en stor del av språkbrukeres kommunikasjonshverdag. Det gjør at det oppstår nye normer for digitalt språkbruk og etablering av nye kommunikasjonskulturer (Stæhr & Mortensen, 2021, s. 114).

Når det gjelder digital kommunikasjon som forskningsområde, argumenterer lingvisten Susan Herring for at det er viktig å skille internettpagmatikk fra andre språkfokuserte tilnærminger til digital kommunikasjon, da den pragmatiske tradisjonen kan gi potensielt unike perspektiver (Herring, Stein & Virtanen, 2013, s. 4). Internettpagmatikk kan defineres som pragmatikk av den digitale kommunikasjonen (Xie, Yus & Haberland, 2021, s. 4). Internettpagmatikk som tilnærming forsøker å beskrive og forklare hvordan brukere tyr til ulike lingvistiske og/eller semantiske ressurser

på og via internett for å uttrykke seg og kommunisere med andre språkbrukere (Xie, Yus & Haberland, 2021, s. 7). Herring anbefaler at internettpragmatikk fokuserer på tre fenomener: det første gjelder klassiske pragmatiske kjernefenomener (for eksempel implikatur, forutsetninger, relevans, talehandlinger, høflighet) i digital kommunikasjon, det andre handler om spesifikke fenomener knyttet til digital kommunikasjon (for eksempel emoji'er og internettsspråk) og internettssjangre eller moduser (for eksempel blogger, SMS eller chat) (Herring et al., 2013, s. 4). Pragmatikken har vært nølende til å inkludere ikke-proposisjonell informasjon når menneskelig kommunikasjon skal analyseres, men denne informasjonen som tar for seg følelser, inntrykk og andre former for ikke-verbal kommunikasjon spiller en viktig rolle i den digitale kommunikasjonen. Internettpragmatikk er derfor nødt til å gjøre rede for disse tilleggsmeningene som emoji'er og andre digitale ressurser fører med seg (Yus, 2019, s. 12).

3.2 Ironi

Wilson og Sperber forklarer verbal ironi som «en uttalelse med en figurativ mening som avviker fra det som sies» (Wilson & Sperber, 2012, s. 123). Hvis to personer snakker med hverandre og den ene sier «Gleder meg til imår», når de begge vet at de har en eksamen som de gruer seg til, vil intensjonen bak ytringen være ironisk. I verbal kommunikasjon kan taleren understreke den ironiske intensjonen gjennom stemmebruk, ansiktsuttrykk eller kroppsspråk (Bettelli & Panzeri, 2023, s. 469). Dette er koder som ikke er til stede i digital kommunikasjon, og det gjør at ironi lett kan misforstås over melding eller sosiale medier. For å gjøre det lettere for språkbrukere å forstå den underliggende meningen i digital kommunikasjon, kan det å legge til digitale koder i meldingen kompensere for fraværet av verbale koder. Emoji'er kan være et alternativ for å legge til slike koder. De kan blant annet hjelpe til med å understreke sarkasme ved at de hjelper språkbrukere med å sette tonen i meldingen og vise humøret til avsenderen (Subramanian, Sridharan, Shu & Liu, 2019, s. 71). Dersom samtalen ovenfor foregikk over melding istedenfor ansikt-til-ansikt, kan avsenderen derfor legge til en emoji for å understreke den sarkastiske intensjonen: «Gleder meg til imår 😊». Det som er avgjørende i denne sammenhengen er at både avsender og mottaker må ha den samme oppfatningen av emoji'en som brukes. Har man ikke en felles forståelse for emoji'ens funksjon i meldingen, øker sannsynligheten for at den ironiske intensjonen ikke kommer fram. Dette vil jeg diskutere nærmere i diskusjonskapittelet.

3.3 Emoji'er som semiotiske tegn

Semiotikk er studien av tegn i form av ord, bilder, lyder, gester og objekter (Chandler, 2002, s. 2), og semiotikere er opptatt av forholdet mellom et skilt og objektet det representerer (Saeed, 2023, s. 5).

Innenfor den semiotiske tradisjonen har vi to sentrale personer; Ferdinand de Saussure og Charles Sanders Peirce. For Saussure var semiotikken et felt som studerte språk som del av det sosiale livet, mens Peirce var opptatt av å kategorisere tegnene (Chandler, 2002, s. 6).

Peirce var opptatt av forholdet tegnene har til det de representerer (Nöth, 2011, s. 167 og 169), og skilte mellom ikon, indeks og symbol (Saeed, 2023, s. 5). Når et tegn er fysisk likt det det står for, er det ifølge Peirce et ikon. Emojier er visuelle tegn, og man kan derfor se på det som semiotiske ressurser. For eksempel kan denne emoji'en referere til en ekte ball, fordi den ligner på hvordan en ball faktisk ser ut. Indeks er når tegnet er tett knyttet mot objektet fordi tegnet og objektet typisk opptrer i forbindelse med hverandre. Røyk kan for eksempel være en indeks for flammer, fordi flammer produserer røyk. Det tredje tegnet Peirce kategoriserte er symbol, hvor det kun er en konvensjonell kobling mellom skiltet og objektet. I motsetning til ikon og indeks, er de konvensjonelle tegnene i et symbol tilfeldige, hvor meningen er tillagt gjennom en sosial eller kulturell kode. Trafikklys kan være et eksempel på et symbol, da det ikke er noen åpenbar sammenheng mellom tegnet () og dets betydning, men en felles forståelse for at man kun har lov til å kjøre når lyset er grønt.

Digitale tegn, tekst og koder er også tegn, de er bare pakket om på en ny, teknologisk måte. Denne hybride skrivemåten gjør at språkbrukere kan bruke både alfabetet og emojier om hverandre og lage meldinger med ikoniske, indeksikalske og symbolske funksjoner (Danesi, 2022b, s. 48). Å legge til spesifikke nyanser i meldingen kan ses på som den semantiske grunnleggende funksjonen til emojibruk (Danesi, 2017, s. 51). Semantikk refererer i denne sammenhengen til meningen og tolkningen informantene tillegger de utvalgte emojiene, både isolert og i kontekst.

Smilefjesemoji'en blir typisk oppfattet til å formidle en viss grad av positivitet og vennlighet innenfor den semantiske konteksten til en melding, og utad kommuniserer følelsen av tristhet, uavhengig av hvilken kultur språkbrukeren kommer fra (Danesi, 2022a, s. 324). Ideen til Unicode-skaperne var å gjøre emojier så universelt forståelig som mulig (Danesi, 2022a, s. 324), og emoji-kreatører lager stadig nye, mer detaljerte emojier for å oppnå en mer effektiv forståelse (Cheng, 2017, s. 209). Men de mange ulike emojiene og hvor lett tilgjengelige de er: gjennom tastaturet på telefonen, ulike apper og nettsider, øker sannsynligheten for variasjon, tvetydighet og kulturell koding (Danesi, 2017, s. 117). På samme måte som at Peirces symbol har fått mening gjennom en felles forståelse for hva tegnet betyr, er kulturell koding også viktig for forståelsen av emojier. Ifølge Peirce er alle tegn formet av det han kaller *interpretant*, som betyr den tolkningen eller ideen et tegn fremkaller på en bestemt måte (Danesi, 2017, s. 123). For eksempel er tommel opp i mange vestlige kulturer en gest som symboliserer aksept eller oppmuntring, mens den i deler av Midtøsten, Vest-Afrika, Russland og Sør-Amerika blir sett på som respektløst og på linje med å vise

langfingeren (Danesi, 2017, s. 31). 🍷 i seg selv har dermed ingen åpenbar betydning eller mening, det handler altså om hvilke konnotasjoner man har til symbolet som avgjør tolkningen. På den måten blir kulturell koding essensiell for å forstå funksjonen og bruken til ulike emoji.

3.4 Emoji som kommunikative ressurser

Fordi emoji er del av et standardisert system som Unicode-standard, kan språkbrukere legge til tegnene parallelt med teksten i meldingen (Danesi, 2017, s. 182). Det gjør at man enkelt kan legge til emoji hvor som helst i meldingen (eller mediet), uten at det ødelegger strukturen eller flyten i meldingen. Digital kommunikasjon kan være vanskelig å forstå, særlig på grunn av fraværet av ikke-verbale koder (cues), som for eksempel ansiktsuttrykk, kroppsspråk og stemmebruk. Som en respons på dette har vi funnet måter å kompensere disse manglende kodene på, for eksempel gjennom å bruke emoji for å tilføye en ekstra semantisk mening til innholdet (Thomson, Kluffinger & Wentland, 2018, s. 226). Emoji ble laget for å tilføre den digitale kommunikasjonen følelser og annet ikke-verbal informasjon som i ansikt-til-ansikt-kommunikasjon ofte formidles gjennom ansiktsuttrykk og andre fysiske indikatorer (Li & Yang, 2018, s. 2). Sammenlignet med ikke-verbale koder som oppstår i ansikt til ansikt-kommunikasjon, blir emoji sett på som mer frivillige og bevisste, noe som resulterer i en tvetydighet i hvordan de brukes, tolkes og hvilke konsekvenser de har i ulike sammenhenger (Lu, 2022, s. 10).

Fan (2006) skriver «Tegn som er ment for kommunikasjon må fungere under visse sosiale, kulturelle, politiske eller historiske forhold. Visuelle eller verbale tegn er brukt av språkbrukere i kombinasjon med andre tegn innenfor et sosialt samfunn» (Fan, 2006, s. 130, oversatt fra engelsk til norsk av meg). Når tegnene brukes i et sosialt språksamfunn, vil bruksområdet og forståelsen dermed også være påvirket av de sosiale faktorene bak språket. Å kunne bruke emoji krever mer enn å bare vite hvilke emoji som passer til de ulike situasjoner, det involverer en type kommunikativ kompetanse om hvordan tegnene utøver sine kommunikative funksjoner (Danesi, 2017, s. 36).

4. Metode

Når det kommer til pragmatiske forskningsfeltet forholder det seg ikke til et bestemt syn på verden, og det er derfor vanlig å bruke en blanding av kvantitativ og kvalitative antakelser når man driver med forskning (Creswell & Creswell, 2022, s. 12). Dette er en komparativ studie mellom tre generasjoner hvor fokuset er på å identifisere forskjeller i emoji bruk og tolkning. Dataen er samlet inn gjennom en anonym digital spørreundersøkelse, og spørsmålene krever både åpne og lukkede svar. Analysen bygger derfor på både modeller og tekstsvaer fra respondentene.

4.1 Valg av metode

Jeg utformet den anonyme spørreundersøkelsen på Nettskjema.no, et nettbasert undersøkelsesverktøy som er utviklet av Universitetet i Oslo. At dataen som er samlet inn kommer fra en nettside som er utviklet av en utdanningsinstitusjon øker troverdigheten til nettsiden. Selv om respondentene ikke trengte å oppgi noen personlige opplysninger er det viktig at de vet at svarene de gir kun vil brukes til dette formålet. Når jeg skulle utforme undersøkelsen kunne jeg velge mellom ulike spørsmålstyper, og jeg kunne legge til både bilder og tekst. Fordi jeg skulle ha en blanding av åpne og lukkede spørsmål var det viktig at jeg kunne velge mellom flere typer spørsmål. Spørreundersøkelsen er også oversiktlig. Gjennom en QR-kode eller ved å sende en lenke kunne jeg enkelt dele undersøkelsen med andre. Nettskjema.no er gratis for NTNU-studenter, noe som gjør metoden effektiv og billig å utforme.

Jeg så det som hensiktsmessig å bruke en digital ressurs da spørreundersøkelsen handler om digital kommunikasjon. Dersom spørsmålene i undersøkelsen er stilt på riktig måte, vil metoden kunne gi meg relevante og viktige svar på hvilke holdninger respondentene har til emoji'er. Deltakerne fikk presentert ni ulike emoji'er, først alene og så presentert i en kontekst. Jeg valgte denne metoden fordi det er lettere å få rekruttert deltakere til å svare på en spørreundersøkelse enn at de må møte opp til et fysisk intervju, i tillegg får jeg muligheten til å samle inn et større datamateriale på relativt kort tid. En digital spørreundersøkelse gir dessuten respondentene mulighet til å svare på spørsmålene i en naturlig setting. Det er viktig at respondentene ikke er stresset eller føler seg presset til å delta, da det kan virke inn på svarene de gir. Spørreundersøkelsen inneholder både lukkede og åpne spørsmål, noe som åpner opp for en kvalitativ og kvantitativ analyse. Til tross for at den kvalitative delen av undersøkelsen åpner opp for flere måter å samle inn data på, for eksempel intervju eller observasjoner, er spørreundersøkelsen den eneste metoden som er benyttet i denne studien. Dersom jeg skulle åpnet opp for flere metoder, ville det blitt en mer tidskrevende prosess.

4.2.1 Utforming av spørreundersøkelsen

Spørreundersøkelsen består av to deler med til sammen 25 spørsmål. Den første delen forsøker å finne ut hvordan respondentene bruker fem ansiktsemojier. Hver av disse emojiene har to spørsmål; det første søker svar på hvordan respondentene bruker emojiene alene, mens på det andre spørsmålet må respondentene tolke emojiene i en kontekst. Hensikten med å ha to spørsmål til hver emoji er for å se hvorvidt det er samsvar mellom hvordan respondentene bruker emojiene og hvordan de tolker emojiene i en kontekst.

De fire siste emojiene er mer abstrakte og ikke like lett å tilskrive en bestemt følelse til. Som nevnt i kapittel 2.4 baserer mye av den tidligere forskningen seg på emojienes følelsesmessige konstruksjon, men ifølge tidligere studier har emojiene også en funksjon som går forbi den følelsesmessige konstruksjonen. Ved å inkludere abstrakte emojiene får jeg mulighet til å se hvordan emojiene som ikke nødvendigvis har en spesifikk følelse, men som likevel brukes i digital kommunikasjon, tolkes av språkbrukere i de ulike generasjonene. På grunn av emojienes manglende følelsesmessige konstruksjon var det utfordrende å skulle sette respondentenes bruk av emojiene i en større sammenheng.

Respondentene kunne delta gjennom en digital lenke, og spørreundersøkelsen kunne derfor deles videre uten at personlige data var nødvendig. Fordi undersøkelsen ikke trenger personopplysninger annet enn kjønn, er utvalgskriteriene ikke regnet som sensitive. Det var derfor ikke nødvendig å søke prosjektet inn til personvernombudet for forskning ved Norsk Samfunnsvitenskapelig Datatjeneste (NSD).

4.2.2 Respondenter

Respondentene ble rekruttert gjennom venner og bekjente, og igjen gjennom deres venner og bekjente. Siden hensikten til prosjektet er å finne eventuelle forskjeller i forståelsen av emojiene basert på tre generasjoner, var jeg avhengig av et bredt aldersspekter av informanter. Den eldste respondenten er 63 år og den yngste er 15 år. Det var relativt enkelt å finne respondenter i min egen alderskategori, da jeg i stor grad kunne lete i egne kretser. Bekjente på min alder ble dermed spurt om å spørre sine foreldre om de kunne delta, og om deres foreldres venner kunne tenkt seg å svare på spørreundersøkelsen. Denne måten å rekruttere deltakere på kalles for 'snøballutvelgelse', og er en utbredt måte å rekruttere informanter i kvalitativ forskning (Andrews & Vassenden, 2007, s. 157).

4.2.3 Spørsmål

De fire første spørsmålene i undersøkelsen er lukkede spørsmål hvor respondentene må krysse av på hvor ofte de er på sosiale medier og hvor ofte de bruker emojiene. Tidsperspektiv kan være vanskelig å svare på, og ikke minst vanskelig å analysere, da hva som anses som ofte eller sjelden vil variere fra

person til person. Hvert lukkede spørsmål er derfor spesifisert med en tidsavgrensning for å sikre at alle har samme begrep om tid. Grunnen til at respondentene måtte svare på disse spørsmålene var for å se om hyppigheten har noe å si for hvordan de forstår emoji'er. Deretter svarte respondentene på hvordan de tolker fem ulike emoji'ene isolert sett, før de fikk presentert den samme emoji'en i en kontekst. Respondentene kunne ikke gå videre i undersøkelsen og se hvilken kontekst emoji'ene ble brukt i før de hadde svart på hvordan de selv ville brukt emoji'en. Ifølge Dainas og Herring (2019) stammer emoji'enes pragmatiske funksjon fra konteksten de er en del av, og på denne måten kan jeg se hvorvidt den isolerte meningen til emoji'en samsvarer med hvordan respondentene tolker den i en gitt kontekst.

De fire siste emoji'ene er enten satt sammen av to eller flere emoji'er, eller alene. Felles for disse er at betydningen av emoji'ene i mye større grad er konvensjonalisert, det vil si at betydningen ikke nødvendigvis har en klar tolkning uten at de presenteres i en kontekst. Disse emoji'ene er i stor grad del av sosiale trender på internett, og for å sørge for at alle generasjonene forsto emoji'ene, og unngå svar som 'jeg vet ikke', så jeg det som hensiktsmessig at respondentene som ikke hadde sett emoji'ene før kunne svare hva de trodde emoji'ene betydde ut fra konteksten. Konteksten var likevel tvetydig, og avslørte ikke betydningen.

Grunnen til at spørreundersøkelsen kun inneholder setninger med emoji'er, er fordi setninger uten emoji'er ville vært utenfor oppgavens fokusområde. Ifølge Roopa og Rani (2012) er det ideelt at man i en spørreundersøkelse har spørsmål som søker svar på ett område (s. 274). Dersom respondentene hadde fått presentert setningen uten emoji først, deretter setningen med en emoji, er det en fare for at måten man tolket setningen på først, ville påvirket tolkningen av setningen hvor emoji'en var til stede. Siden oppgaven ikke forsøker å finne svar på hvordan fraværet av emoji'er påvirker en setning, men heller hvordan emoji'ene tolkes på tvers av generasjoner, og om denne forståelsen samsvarer med og uten kontekst, så jeg det som hensiktsmessig å bare inkludere setninger med emoji'er. Ved å sammenligne en setning med og uten emoji's, risikerer man å få svar på hva emoji'en *bidrar* med i en setning, heller enn hvordan de tolker den aktuelle setningen med en emoji.

Subramanian et al., (2019) argumenterer for at positive ord i utgangspunktet vil gi en positiv tolkning av meldingen, og at emotikoner kan være en markør for å understreke om meldingen skal tolkes sarkastisk eller ironisk. I denne oppgaven valgte jeg i hovedsak å ikke bruke positive eller negative ord, for å unngå å lede respondentene i den ene eller andre retningen. Unntaket er den første meldingen «Gleder meg til i mårra 😊». Smilefjeset kan sammenlignes med et ansiktsuttrykk som formidler glede eller positivitet, og er på den måten et ikon for ansiktsuttrykk i ansikt til ansikt-kommunikasjon. Med denne emoji'en ville jeg se om respondentene assosierer smilefjeset med noe annet enn den ikoniske forsterkningen av betydningen, og det måtte derfor være et samsvar mellom

positiviteten i setningen og emojiene. Det var også et poeng for oppgaven at konteksten emojiene ble presentert i skulle være tvetydig, for å unngå å lede respondentene i en bestemt retning. Howman & Filik (2020) så på øyebevegelsene til eldre og yngre voksne mens de leste tvetydige meldinger som kunne tolkes både ironisk og sarkastisk. Sammenlignet med eldre voksne, viste resultatene at yngre voksne tolket de tvetydige meldingene mer sarkastisk.

For å finne eventuelle mangler eller unøyaktigheter i spørreundersøkelsen, ble det kjørt en pilotundersøkelse i forkant av den originale spørreundersøkelsen. På den måten kunne jeg se om spørsmålene jeg stilte var forståelig for deltakerne, og jeg fikk en pekepinn på hvordan informantene kom til å svare på spørsmålene. Ifølge Johannessen (2003) er det vanlig å oppdage at datagrunnlaget er ufullstendig etter første runde med datainnsamling. Noe som kan være problematisk med spørreskjema som metode, er at det ikke er mulig å stille oppfølgingsspørsmål eller be informantene utdype om hvorfor de tolker emojiene som de gjør. Denne undersøkelsen er i tillegg anonym, og det at jeg ikke vet noe om respondentene fratrukker meg muligheten til å ha kontroll over testsituasjonen. Dette er faktorer som kan påvirke reliabiliteten. Analysen av dataene kan derfor kun ta utgangspunkt i de svarene respondentene svarer når de gjennomfører spørreskjemaet. For at jeg skal kunne bruke dataen som er samlet inn, er det derfor avgjørende spørsmålene gir svar på det studien forsøker å finne ut av.

Fem fra hver generasjon, totalt femten stykk, ble rekruttert til å svare på pilotundersøkelsen. Etter at pilotundersøkelsen var gjennomført og svarene levert, fikk jeg respons fra deltakerne for ytterligere endringer, før den originale undersøkelsen ble revidert og distribuert. Ifølge Johannessen er det ikke uvanlig at man må presisere de opprinnelige hypotesene ytterligere etter å ha sammenstilt dataene opp mot hypotesene, eller å måtte omformulere dem helt (s. 161).

4.3 Utvalg og deling av spørreskjema

Etter at pilotstudien var gjennomført og de nødvendige oppdateringene var gjort, ble lenken til undersøkelsen delt med venner og bekjente, og videre spredt gjennom deres venner og bekjente. Undersøkelsen var åpen fra 16. februar 2024 til 5. mars 2024. For å avgrense oppgaven ble det gjort et utvalg av til sammen 45 respondenter, 15 fra hver generasjon. Informantene ble på forhånd informert om at undersøkelsen er anonym, og at de ikke trengte å oppgi noen personopplysninger, foruten alder og kjønn. De fikk beskjed om at det var frivillig å delta, og at de kunne trekke seg fra undersøkelsen når som helst inntil levering. Fordi det ikke var noen måte å identifisere respondentene på etter at de hadde levert undersøkelsen, var det ikke mulig for dem å trekke seg etter at spørreundersøkelsen var gjennomført. På spørreundersøkelsens første side fikk respondentene informasjon om hva studien handlet om, og hvor lang tid den kom til å ta.

Antall respondenter	
Generasjon x	15
Millennial	15
Generasjon z	15
Totalt	45

Tabell 1: oversikt over antall respondenter.

69% av respondentene identifiserer seg som jente/kvinne og 31% av respondentene identifiserer seg som gutt/mann.

4.4 Valg av emoji

Etter hvert som emojiene blir brukt i digital kommunikasjon, blir måten de brukes på mer og mer diversifisert (Bai et al., 2019, s. 1). De fleste studiene jeg har funnet, tar kun for seg de mest vanlige ansiktsemojiene (for eksempel 😊 😄 😭 😊), mens andre emoji som ofte brukes i sosiale medier ikke har fått særlig fokus. Jeg startet utvalgsprosessen med å observere hvilke emoji som ble brukt i sosiale medier på tvers av aldersgrupper. De fem første emojiene, 😊 😄 👍 🤪 😭 ble valgt på bakgrunn av deres varierte bruksområde. Disse emojiene ble brukt både ikonisk, men også sarkastisk eller ironisk på sosiale medier. Jeg baserte meg videre på referansenettsiden Emojipedia, som er del av unicodekonsortiet, og som gir oppdatert og veldokumentert informasjon om emoji (Emojipedia, 2024). Emojipedia beskriver de fem første emojiene på følgende måte: smilefjeset formidler et bredt spekter av positive, glade og vennlige følelser, men tonen kan også være nedlatende, passiv-aggressiv eller ironisk. 🤪 formidler en generell glede, godt humør og humor. 👍 indikerer godkjennelse, men kan i noen sammenhenger bli konstruert som passiv-aggressiv eller sarkastisk. 🤪 uttrykker figurativ død, for eksempel å dø av latter, frustrasjon eller kjærlighet. 😭 kan uttrykke utrøstelig sorg, men også andre intense følelser som ukontrollerbar latter, stolthet eller overveldende glede (Emojipedia, 2024). Disse beskrivelsene er kun ment som en pekepinn på emojiens semantikk, og ikke noe jeg vil legge vekt på i analysen. Grunnen til at disse definisjonene ikke vil bli vektlagt er fordi språkbrukerne ikke har disse beskrivelsene tilgjengelig når de bruker emojiene, og det er derfor ikke nødvendigvis den riktige måten for språkbrukerne å bruke dem på.

Felles for de fem første emojiene er at de kan tolkes ut fra emojienes utseende, slik at man ikke nødvendigvis trenger å vite noe om emojiier på forhånd, eller være flittige brukere av emojiier for å kunne uttale seg om hva de betyr. Emojiene kan altså tolkes ikonisk ut fra følelsene de uttrykker. Til tross for at nettsiden ikke har standardisert en ironisk tolkning av 🙄, ble emojien likevel tatt med i undersøkelsen da ironi synes å være en utbredt tolkning blant spesielt unge brukere i sosiale medier. Selv om disse emojiene tilsynelatende kan virke lette å forstå, ved å relatere dem til den følelsesmessige konstruksjonen de representerer, og gjennom forklaringsordboken til Emojipedia, forteller dem ikke noe om hvordan bruksområdet deres er i de ulike språksamfunnene.

De fire siste emojiene er i større grad enn de fem første knyttet til spesifikke sosiale referanser. Her skulle respondentene tolke betydningen ut fra en gitt kontekst, og konteksten er basert på hvordan emojiene brukes i sosiale medier. 🗯️ blir ifølge Emojipedia beskrevet som en flamme som blir produsert når noe brenner. Emojien blir ofte brukt i ulike metaforiske uttrykk assosiert med brann, som for eksempel 'hot' (attraktiv) og 'lit' (at noe er bra). 🙄 blir ofte brukt for å vise at man er nonsjallant eller ikke bryr seg (Emojipedia, 2024). De to siste eksemplene i undersøkelsen er satt sammen av flere emojiier hvor meningen uttrykkes i sammenheng med hverandre. På sosiale medier blir 👉 👈 ofte brukt i sammenhenger hvor avsender er sjenert eller bedende, mens 🙄👄🙄 forekommer i kontekster hvor man skal uttrykke at man er målløs eller overrasket. Danesi (2016) spurte en gruppe studenter om å oversette tre ulike emojiier, som generelt blir sett på som ironiske, som uttrykker bekymring og som representerer kjedsomhet. Resultatene pekte i den retning av at når emojiene skulle oversettes til ord, ble alle tre relatert til følelser (Danesi, 2022a, s. 333). Når språkbrukerne ble presentert med andre typer emojiier, som for eksempel negleemojien, 💅, eller peace-tegnet, 🕊️, var det større variasjoner i oversettelsene og ofte med motsettende tolkninger. Dette tyder på at ansiktsemojier er mer tilbøyelig til å bli tolket med et avgrenset spekter av følelsesmessige betydninger enn andre emojiier (Danesi, 2022a, s. 333).

Utvalget av emojiier som er brukt i denne undersøkelsen er basert på emojiier jeg, etter å ha studert ulike sosiale mediekkanaler, anså kom til å ha størst potensial for tvetydighet og som sannsynligvis ville vise forskjeller i hvordan de ble tolket på tvers av generasjoner. Dette er forskjeller jeg selv har observert på sosiale medier og i interaksjon med jevnaldrende og eldre språkbrukere. Jeg tok utgangspunkt i emojiier som ofte brukes i sosiale medier som Tiktok, Facebook og Instagram og andres erfaringer med emojiier. De fire siste emojiene i undersøkelsen, hvor respondentene skulle tolke betydningen ut fra en gitt kontekst er kontekster som ofte knyttes til kulturelle sosiale referanser. Studier viser at emojiier er symboler som er kulturelt betinget (Danesi, 2017), og de siste emojiene vil kunne vise om det er tilfellet eller ikke. Det var et poeng at meldingene skulle være tvetydige, slik at ikke konteksten avslørte betydningen av emojiene.

Det er også verdt å nevne at de ulike telefonoperatørene har ulike design på sine emoji. Det vil si at en emoji vil se annerledes ut på et operatørsystem som iOS (som er på Iphone) og operatørsystemet Android. Ifølge Miller et al., (2016) tolker språkbrukere i mange tilfeller emojiene forskjellig på ulike plattformer (Miller et al., 2016, s. 268). Eventuelle variasjoner i tolkninger på tvers av plattformer vil derimot ikke bli diskutert i denne oppgaven, da spørreundersøkelsen kun tar utgangspunkt i emoji som er tilgjengelig på iOS.

4.5 Tolkning av resultatene og koding av dataen

Jeg samlet først sammen svarene og delte dem inn etter generasjon. På den måten fikk jeg en generell formening om hvordan emojiene brukes, tolkes og eventuelle forskjeller på tvers av generasjonene. Deretter delte jeg inn svarene i tre kategorier; primær tolkning, sekundær tolkning og situasjonsavhengig tolkning. Denne måten å jobbe på kalles for en induktiv prosess (Creswell & Creswell, 2022, s. 194). Når man skal kode dataen må man finne ut om man skal lage kategoriene ut fra dataen som er samlet inn, lage kategorier på forhånd som man plasserer dataen innenfor, eller en blanding av disse to metodene. Ifølge Creswell og Creswell (2018) er det i denne type studier vanligst å lage kategoriene etter hvert som man strukturerer dataen (Creswell & Creswell, 2022, s. 196). Det samme har jeg gjort i denne studien, og kategoriseringen av dataen er basert på hvordan respondentene svarer at de bruker emojiene isolert.

Det var noen av respondentene som svarte «jeg bruker ikke» på spørsmålene «hva bruker du X emoji til?». Fordi de ikke gir meg svar på det jeg lurer på er disse tatt ut av analysen. Dette resulterte i at jeg endte opp med et ulikt antall respondenter i generasjonene som hadde svart på hvordan de brukte de ulike emojiene. Når jeg presenterer figurene som viser prosentvist svar på hvordan emojiene tolkes av respondentene, har jeg vektet emojiene ulikt for at den prosentvise summen skulle være sammenlignbare på tvers av generasjonene. En oversikt over hvordan hver emoji er vektet for hver generasjon er lagt til som vedlegg.

Den primære tolkningskategorien innebefatter de svarene hvor respondentene bruker emojiene ut fra direkte assosiasjoner til den ikoniske representasjonen. Nedenfor følger et eksempel på en primærtolkning av denne 🤪.

Noe er dødt eller dårlig

Den sekundære tolkningen baserer seg på ytterligere modifikasjoner av den primære tolkningen, hvor assosiasjoner til den ikoniske representasjonen er mindre direkte. Denne måten å bruke emoji

på baserer seg i stor grad på figurative, ironiske og/eller sarkastiske tilnærminger. Se eksempel på en sekundær tolkning av 🤪 nedenfor.

Jeg bruker den når noen for eksempel sender meg en morsom video. så sender jeg den. det betyr at det er så morsomt at jeg nesten dør.

Den siste kategorien bygger på de to foregående kategoriene. Noen av respondentene har svart at tolkningen av emojiene varierer ut fra kontekst og avsender. Det vil si at bruken til emojiene kan ha en primær tolkning, men også en sekundærtolkning. Disse svarene ble kategorisert i den situasjonsavhengige tolkningen. Nedenfor er et eksempel på hvordan intensjonen med 👍 varierer ut fra mottaker.

Når jeg er enig eller noe er bra. Som bekreftelse. Kan også være ironisk - men det kommer an på mottaker og vår relasjon

4.6 Metodologiske svakheter

I utformingen av undersøkelsen har jeg tatt utgangspunkt i ni emoji'er. Selv om dataen viser at det er forskjeller i hvordan de brukes på tvers av generasjonene, er utvalget for lite til å generalisere det til et større utvalg. I tillegg har jeg ikke vært bevisst nok over at antall emoji'er potensielt kan endre meningen i en setning. Det har resultert i at det ikke er samsvar mellom antall emoji'er i de ulike meldingene. Emoji'er bidrar blant annet til å sette tonen i meldingen, og flere av den samme emoji'en kan dermed gjøre at meldingen får en annen tone som påvirker respondentenes tolkning.

En studie av Riordan og Trichtinger (2016) viste derimot ingen endring i betydningen når flere av den samme emoji'en var til stede i meldingen, og det kan se ut som at det samme er tilfellet her. Når jeg sammenligner hvordan respondentene svarer at de bruker emoji'en isolert med hvordan de tolker den samme i kontekst svarer respondentene relativt likt. Det som virker å ha vært med på tolkningen er at flere emoji'er har intensivert det følelsesmessige aspektet emoji'en representerer for generasjonene. For eksempel i meldingen «vi skal få oss hund 🐶 🐶 🐶» svarer flere i generasjon X at de tolker meldingen til å bety at man virkelig *ikke* ønsker seg hund, mens generasjon Z og millenniumsgenerasjonen tolket meldingen som at dette var noen som virkelig *gleder* seg til å få hund. Men bruksområdet til emoji'er endres raskt, og det kunne vært interessant å se hvordan flere av den samme emoji'en kan påvirke betydningen av en setning.

Dersom jeg skulle utformet spørreundersøkelsen på nytt ville jeg også valgt å ha denne emojien 🤪 i den siste delen sammen med de abstrakte emojiene. Informantene tolket emojien enten til å være «skummel» eller figurativt som om man dør av latter. Dette gjorde det vanskelig å plassere svarene innenfor de tre kategoriene jeg hadde laget. Jeg fikk ikke til å kategorisere tolkningen respondentene hadde til meldingen som inneholdt 🤪, men fordi disse uansett ikke er med i figur 3 valgte jeg å droppe å prøve å få de til å passe inn.

En annen svakhet er at det ikke er noe tydelig skille mellom de ulike delene i undersøkelsen. Ideelt sett skulle jeg separert de ikoniske emojiene fra de abstrakte, slik at det kom tydelig fram for informantene at dette var to ulike deler i undersøkelsen.

5. Resultater

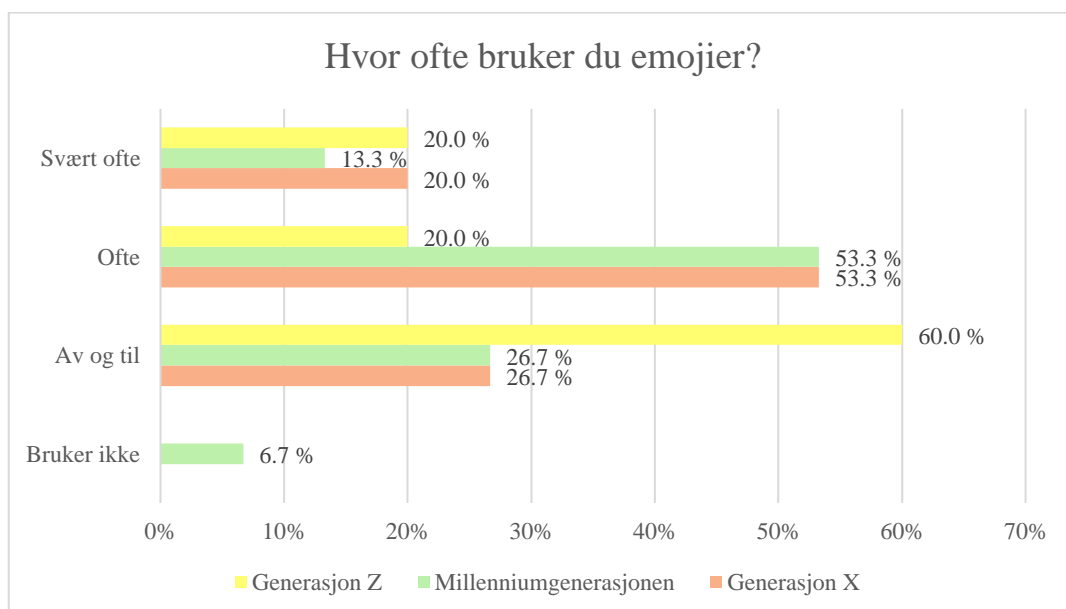
I dette kapitlet vil jeg presentere dataen som ble samlet inn gjennom spørreundersøkelsen.

Resultatene to første underkapitler gir en kvantitativ presentasjon og en tolkning over hvor ofte informantene bruker emoji, samt en kvalitativ analyse med eksempler på hvorfor språkbrukere bruker emoji i den digitale kommunikasjonen. Deretter tar kapittel 5.3 for seg en generell oversikt over hvordan informantene bruker de utvalgte emojiene (se kapittel 4.6 for bakgrunn av kategoriseringen), før jeg kommer med en mer detaljert analyse av emojiene i de andre underkapitlene. I underkapittel 5.4 vil bruk og tolkning presenteres omgående, da jeg mener det viser forskjellene på tvers av generasjonene på en tydeligere måte. Se vedlegg for å en fullstendig oversikt over respondentenes emojibruk og tolkning.

I underkapittel 5.6 vil jeg presentere de fire siste emojiene i undersøkelsen: 🍑, 👉 👈, 🖋️ og 🙄 🗨️ 🙄. Disse emojiene er mindre frekvente og spesifikke, og skiller seg dermed fra de fem første som har et mer ikonisk uttrykk.

5.1 Hvor ofte bruker generasjon X, millenniumsgenerasjonen og generasjon Z emoji?

De aller fleste av respondentene, på tvers av generasjonene, oppga at de bruker emoji svært ofte eller ofte (se figur 2). Man kan derfor si at informantene er godt kjent med emoji i digital kommunikasjon.

Figur 1: Oversikt over hvor ofte respondentene bruker emoji.

I figuren overfor ser vi at det er generasjon X som er de mest aktive brukerne av emojier hvor 11/15 respondenter oppgir at de bruker emojier svært ofte (flere ganger i hver samtale) eller ofte (noen ganger i hver samtale). Millenniumsgenerasjonen følger tett etter hvor 10/15 oppgir at de bruker emojier en eller flere ganger i hver samtale, mens generasjon Z oppgir å være de minst frekvente brukerne av emojier, og bruker dem kun i enkelte samtaler.

5.2 Hvorfor bruker vi emojier?

Respondentene ga flere grunner til hvorfor de bruker emojier når de kommuniserer, men det som gikk igjen var: å vise følelser, sette tonen i meldingen, unngå misforståelser og som et redskap til å understreke ironi eller sarkasme. Disse tre bruksområdene støttes også av en rekke studier (Se Skovholt et al., 2014, Danesi, 2017 og Dainas & Herring, 2019).

(1) Vise følelser

: Få frem at noe er trist, rørende eller bra.

Flere av respondentene bruker emojier som et verktøy for å uttrykke følelser. Ut fra forklaringen mange av respondentene ga til hvorfor de bruker emojier, at fravær av emojier får meldingene til å virke negativ, kan det se ut som at synet på emojien har en fysiologisk og sosial betydning utover sine semantiske kommunikative funksjoner (Danesi, 2022a, s. 331).

(2) Tonemodifisering

: Bruker den som regel etter ett «hei» i en sms

Ved å inkludere et smilefjes i meldingen bidrar avsender med å sette en vennlig tone, og det signaliserer en positiv holdning til mottaker. Ifølge Danesi (2017) er tonemodifisering en av emojienes viktigste funksjon. Fravær av fysisk tone gjør at folk kan tolke meldingen negativt, og smilefjeset bidrar på den måten til en positiv eller rolig tone (Danesi, 2017, s. 96).

(3) Understreke ironi eller sarkasme

: Bruker den for å uttrykke sterk misnøye

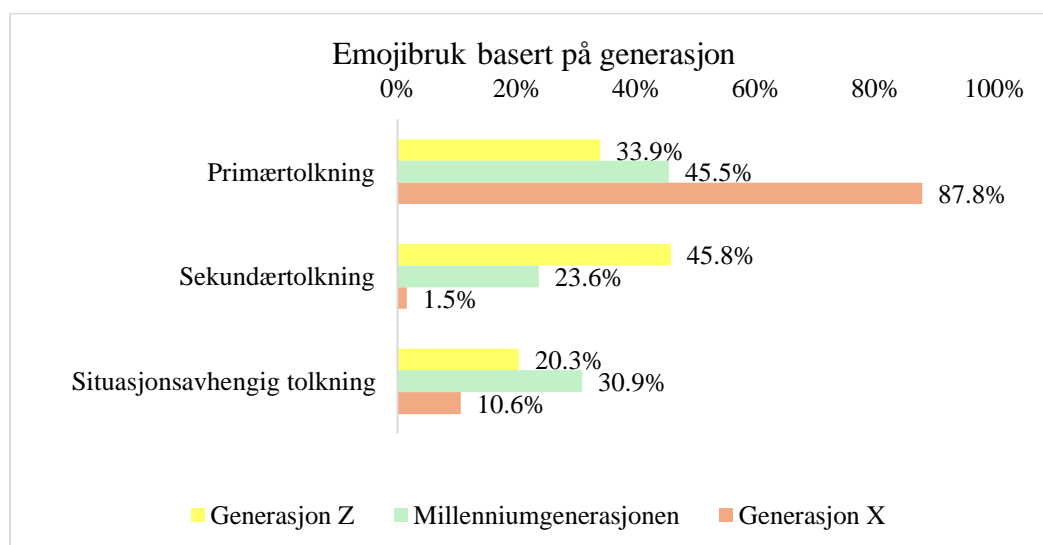
Fraværet av verbale koder i digital kommunikasjon kan gjøre det vanskelig å skjønne om en melding er ironisk eller ikke, og emojier fungerer derfor som en måte å fremheve ironi på. Til tross for at emojien med det store smilet i utgangspunktet uttrykker glede, oppga 6/15 respondenter fra

generasjon Z at de kunne brukt den i situasjoner hvor de skal uttrykke at de er misfornøyde, irritert eller når man ikke er glad. I ansikt til ansikt-kommunikasjon er det flere faktorer som spiller inn for å understreke ironi eller sarkasme, for eksempel toneleie, ansiktsuttrykk eller kroppsspråk. Wissman og Tanner (2018) studerte bølgemønsteret i hjernen mens informantene leste tekster som inneholdt ironiske emoji'er. Resultatene viste at emoji'er prosesseres på samme måte som vi forstår ironisk språk. Det kan tyde på at de kodene som er til stede i verbal kommunikasjon i mange tilfeller overføres til emoji'er (Danesi, 2017, s. 321).

5.3 Hvordan bruker generasjonene emoji'er?

5.3.1 En generell oversikt

Som nevnt i kapittel 4.3 må man kunne emoji'enes kommunikative funksjoner for å ha kunnskap om emoji'er. Men for å vite hvilke kommunikative funksjoner de har, er vi nødt til å se på hvordan de brukes av språkbrukere. Som vi ser fra figur 2 er informantene på tvers av generasjonene flittige brukere av emoji'er. Spørsmålet er bare om emoji'enes pragmatiske mening er den samme for alle informantene. Figur 2 viser hvordan respondentene svarer at de bruker emoji'en når den ikke er presentert i en kontekst.

Figur 2: Her ser vi hvordan de tre generasjonene bruker 😊 😏 👍 🤔 🙄 isolert.

Figur 3 viser tydelige forskjeller i hvordan de ulike generasjonene bruker emoji'ene. Saussure mente at forholdet mellom en signifier og en signifikant var vilkårlig, altså at det ikke var noe forhold mellom tegnet og tolkningen (Saaed, 2023). Generasjon X har en primær tolkning av emoji'ene, og bruker emoji'ene ut fra deres ikoniske representasjon. Millenniumgenerasjonen tolker også emoji'ene

primært ikonisk, men de kan også bruke dem symbolsk. I mange tilfeller vil ulike situasjoner avgjøre om emojiene skal brukes ikonisk eller symbolsk. Generasjon Z bruker emojiene primært ut fra en sekundær tolkning, noe som tyder på at betydningen til emojiene i mange tilfeller er konvensjonalisert. Det kan dermed se ut som at den samme emojiene kan ha ulik funksjon på tvers av generasjoner, men innad i det samme norske språksamfunnet.

Abstrakte konsepter involverer subjektive opplevelser og følelser mer enn konkrete begreper, og det ofte er større variasjoner i tolkninger sammenlignet med konkrete emojiene (Wicke & Bolognesi, 2020, s. 617). De fire siste emojiene 🔥 👉 👈, 🖋️ og 👁️ 👄 👁️ er i større grad enn de fem første emojiene knyttet til abstrakte konsepter, i den forstand at de ikke kan sies å ha en spesifikk følelse knyttet til dem. Generasjon Z hadde nesten ingen problemer med å tolke emojiene, mens millenniumsgenerasjonen og generasjon X hadde større vanskeligheter med å tolke 👉 👈 og 👁️ 👄 👁️.

5.4 En detaljert analyse av emojiene

5.4.1 Ansiktsemojier

Når man snakker med hverandre over melding vil tekst og emoji ofte påvirke hverandre, og man må dermed tolke innholdet ved å se det i sammenheng med hverandre. En ansiktsemoji kan relateres til et ansiktsuttrykk i ansikt til ansikt-kommunikasjon og forstås i lys av det; smilefjeset eller gråtefjeset er koblet til objektet (følelsen). Når en emoji brukes til å formidle en viss følelsesmessig tilstand, fungerer tegnet som en bevisst pekepinn på den tiltenkte følelsesmessige tilstanden som skal formidles. Som vi ser fra figur 3 har generasjon X en relativt entydig bruk av emojiene. Meningen skapes ut fra emojienes semantiske funksjon, og de bruker i hovedsak 😊 og 😄 til å uttrykke positivitet og glede i meldingene, og bruker 😞 for å uttrykke tristhet og sorg.

Millenniumsgenerasjonen har en mer flertydig bruk av emojiene. Som vi ser fra figur 3 bruker de også i hovedsak emojiene ut fra deres ikoniske representasjon, men de kan også bruke den fra en sekundær tolkning og de kan tilpasse betydningen ut fra situasjon og hvem de snakker med. En respondent fra millenniumsgenerasjonen beskriver 😊 på følgende måte:

***Informant 21:** Den er upersonlig, samtidig som den får frem at du prøver å være vennlig. Samtidig ser den helt tom ut i blikket, og kan brukes noe passiv-aggressivt*

Emojiens åpne øyne og det lukkede smilet gjør at det er liten tvil om hvilken følelse emojiene refererer til på et denotativt uttrykksnivå (Danesi, 2017, s. 63). Men hvis vi sammenligner 😊 med 😏, kan vi se at sistnevnte har flere detaljer enn 😊. Emojiene har likevel de samme semantiske

intensjonene, men de ulike detaljene legger til semantiske nyanser som er med på å forme betydningene til emojiene (Danesi, 2017, s. 54). Respondentenes svar over illustrerer nettopp hvordan emojiens fravær av detaljer kan gjøre at den oppfattes som «tom i blikket», og dermed får den både en symbolsk og en ikonisk tolkning.

Mens ansiktsuttrykk i ansikt til ansikt-kommunikasjon ofte er ufrivillige og representerer den originale eller ekte indeksen, vil valg av emoji alltid være bevisst, og er dermed en degenerert indeks av en følelsesmessig tilstand med et inkludert ikon (Wilde & Sachs-Hombach, 2023, s. 189). Det gjør at man også kan ha kulturelle konnotasjoner til tegnene. Som vi ser i figur 3 gjelder dette særlig for generasjon Z, som i hovedsak har en sekundær tolkning av emojiene. Normer for språkbruk er sosialt konstruerte i interaksjonen mellom mennesker, og Hansen og Stæhr (2021) deler språklig normativitet i tre nivåer: Det første nivået handler om eksterne normer som er observerbare. Disse normene er målbare adferdsmønstre som er karakteristiske for en gruppe språkbrukere. På dette nivået utgjør ikke nødvendigvis det språklige handlingsmønsteret en norm. På det andre nivået vil de språklige atferdsmønstrene bli oppfattet som normale blant en gruppe mennesker, og det språklige handlingsmønsteret vil oppfattes som en norm. Nivå tre handler om normative standarder som ikke bare er gjeldende for en bestemt gruppe, men som er opphøyd som samfunnsnorm (for eksempel rettskrivingsloven) (Hansen & Stæhr, 2021, s. 116). Nedenfor følger tre eksempler på hvordan generasjon X, millenniumsgenerasjonen og generasjon Z svarer at de bruker 😊:

Informant 33: *Til å si at svaret er positivt ment*

Her ser vi hvordan generasjon X bruker emoji som en tonemarkør for å vise mottaker at meldingen skal tolkes positivt.

Informant 34: *Oppfatter at den kanskje betyr litt ulike ting for ulike folk så prøver egentlig å ikke bruke den så mye, med mindre jeg opplever at den jeg snakker med har et «avklart» forhold til betydningen.*

Millenniumsgenerasjonen er klar over at emojiene kan ha flere ulike betydninger, og er derfor mer skeptiske til å bruke dem om de ikke vet hvordan mottakeren tolker emojiene. Hvis vi ser på emoji som et språklig trekk, kan det virke som at millenniumsgenerasjonen er på det første nivået hvor de har observert at generasjon Z har andre måter å bruke emoji på, men at det er ikke en del av deres handlingsmønster.

Informant 4: *Hvis noen sier noe litt slemt eller noe så bruker jeg den på kødd*

For denne generasjonen blir den ironiske måten å bruke emojiene på oppfattet som normal, og de tenker sannsynligvis ikke like mye over hvordan mottaker tolker emojiene. Denne språklige handlingsmåten kan dermed oppfattes som en norm innad i generasjon Z.

I eksempelet «På bussen enda 😊 😊» tolket generasjon X meldingen til å bety at avsenderen var glad for å være på bussen, og tolkningen samsvarer på den måten med deres primære bruk av emojiene. Se eksempel på hvordan en fra generasjon X tolker meldingen under:

Informant 22: *Hm. Det kommer veldig an på hvem som er avsender og mottaker. "Hvor er du?" kan virke strengt, men trenger ikke være det. Vet ikke om den som svarer er glad eller synes det er morsomt at vedkommende fortsatt sitter på bussen.*

For denne respondenten representerer smilefjesemojiene avsenderens følelse til å fortsatt være på bussen. Her ser vi også hvordan emojiene bidrar til å sette tonen i meldingen, og at et fravær av en emoji, slik som i den første meldingen, kan gjøre at spørsmålet oppfattes strengt. Når millenniumsgenerasjonen skulle svarte hvordan de brukte emojiene alene, var det kun en som oppga at de kunne bruke den ut fra en sekundær tolkning. Likevel tolket halvparten av respondentene meldingen med emojiene ironisk. Under følger et eksempel på hvordan en i millenniumsgenerasjonen tolker eksempelet:

Informant 38: *Ironisk glede. Denne personen koser seg ikke akkurat på bussen.*

Overfor ser vi hvordan respondentens primære forståelse for emojiene påvirker den kontekstuelle tolkningen. I generasjon Z var det fire som svarte at de brukte emojiene ut fra den ikoniske representasjonen, fem svarte at de ikke brukte den, fire hadde en sekundær bruk av emojiene og to svarte at bruken var situasjonsavhengig. Som vi ser i figur 3 har denne generasjonen i utgangspunktet en sekundær tolkning av emojiene, og dette påvirker følgelig tolkningen av emojiene i en kontekst. De fleste i denne generasjonen tolket dermed innholdet i meldingen ironisk. Se eksempel nedenfor.

Informant 19: *hehe, litt langt unna*

Til tross for at både millenniumsgenerasjonen og generasjon Z tolker innholdet i meldingen ironisk, kan det se ut som at emojiens kommunikative funksjon er ulik mellom respondenten i

millenniumgenerasjonen og respondenten i generasjon Z. For respondenten i millenniumsgenerasjonen går tolkningen på avsenderens holdning eller følelse til å være på bussen, mens for respondenten i generasjon Z går tolkningen på hva hen tror avsenderen impliserer med emojiene. Dette vil jeg diskutere nærmere i kapittel 6.

Som nevnt i kapittel 3 bidrar emojiene til å sette tonen i meldingen. Det er derfor viktig at man identifiserer avsenderens hensikt før man tolker emojiene og konteksten den blir presentert i. I meldingen «Vi skal få oss hund 🐶 🐶 🐶» passer ikke emojibruken like godt som i eksempelet over. Her må informantene tolke intensjonen bak emojiene for å forstå hvilken tone det er i meldingen: gråter personen av glede? Eller har avsenderen virkelig ikke lyst på hund og uttrykker fortvilelsen gjennom emojiene? Her vil tolkningen variere ut fra hvorvidt man har en primær eller sekundær tolkning av emojiene. Nedenfor følger et eksempel fra generasjon X.

Informant 36: *Vrien, lei seg for å få hund? Det er jo ikke mulig??*

I eksempelet over kan det se ut som at respondenten fra generasjon X tolker teksten i meldingen som positiv, men når emojiene motstrider det respondenten oppfatter er budskapet i meldingen vil innholdet være vanskelig å forstå. For millenniumsgenerasjonen og generasjon Z oppfattes meldingen som positiv fordi emojiene symbolsk refererer til at man gråter av glede. Se eksempel fra en fra generasjon Z nedenfor.

Informant 19: *Så glad at man griner*

Denne måten å tolke meldingen på viser at emojiens funksjon ikke nødvendigvis er å indikere avsenderens følelse, men at den også kan gi informasjon om hvordan meldingen er ment å tolkes. Dette støttes av funnene til Skovholt et al., (2014).

5.4.2 Gester og figurative uttrykk

Ikoniske språklige gester som håndbevegelser er tett knyttet opp mot det semantiske innholdet i en samtale, både når det kommer til innhold og timing. På den måten utgjør de sammen en ytring (Hancock et al., 2023, s. 74). I digital kommunikasjon kan 👍 representere en ikonisk håndbevegelse som ofte brukes til å kommunisere godkjennelse eller aksept. Det var denne emojiene informantene på tvers av generasjonene var mest enige i betydningen. 13/15 fra generasjon X forklarte at de bruker emojiene for å si at de er enige i meldingen, 9/15 fra millenniumsgenerasjonen og 8/15 fra generasjon Z.

5.4.3 Konvensjonaliserte emoji

I meldingen «Jeg vet hva vi skal gjøre i helga 🍷» er sammenhengen mellom hva som skal skje og emoji kontekstdrevet. Denne måten å bruke emoji på krever at mottakeren tolker meldingen ved å identifisere sammenhengen mellom teksten og emoji. Hva er det de skal gjøre i helga? Hvilken situasjon er det avsender refererer til? (Miyake, 2020, s. 8). Respondentene i generasjon Z tolket meldingen til å bety at noe fett skulle skje, at samtalepartnerne skulle drikke eller på fest. Nedenfor følger et eksempel av hvordan en i generasjon Z tolker meldingen.

Informant 32: *Avsender har noe veldig kult i tankene! Kan være mye men kanskje en konsert eller en festival ellersno*

Svarene fra generasjon Z viser at måten de tolker meldingen på i stor grad er knyttet til deres hverdag og hva de er opptatte av. Ulike måter å skrive og bruke emoji på kan knyttes til sosiale aktiviteter for forskjellige generasjoner. Slike forbindelsene mellom språklige og semiotiske tegn og sosiale handlinger kalles for indeksikalske forbindelser (Hansen & Stæhr, 2021, s. 117). Som ungdom og ung voksen brukes gjerne mye av tiden til festligheter som russetid og fadderuker, og man kan anta at generasjonen, eller i hvert fall gruppen, har en felles delt kunnskap fordi tolkningen til tegnet synes å være definert av visse samfunnsmessige eller kulturelle karakteristikk innad i gruppen (Hoffmann og Roth, 2005, s. 112). Millenniumsgenerasjonen og generasjon X tolket i hovedsak meldingen med at noe spennende eller gøy skulle skje, hvorav tre fra generasjon X og en fra millenniumsgenerasjonen tolket meldingen som at de skulle brenne bål.

Utad kan disse emojiene 🙏🙏 virke å ha en denotativ betydning, men resultatene viser at språkbrukere likevel kan ha sine egne konnotasjoner til tegnet. For 11/15 av generasjon Z og 9/15 fra millenniumsgenerasjonen var emojiene i større grad knyttet til en kulturell kode hvor emojiene betyr «plis» eller «vær så snill». En respondent fra millenniumsgenerasjonen tolker emojiene på følgende måte:

Informant 43: *Når man prøver å være søt, kawaii*

Kawaii er et begrep som stammer fra japansk populærkultur og kan oversettes til «bedårende» eller «søt» på norsk. Det kan også ha mulige konnotasjoner som uskyldig, ren og svak (Grøgaard, 2023). Når respondentene tolker innholdet i meldingen til å være 'bedende' 'uskyldig' eller 'søt', refererer det kun symbolsk til tegnet, fordi 🙏🙏 ikke viser ikonisk at noe er søtt eller uskyldig. Tegnet må

derfor læres for at det skal tolkes på denne måten (Enzmann, 2023, s. 187). Generasjon X tilskrev betydningen ikonisk, altså som to fingrer som peker på hverandre, og baserte tolkningen ut fra det:

Informant 27: *Velg om jeg eller du skal gå til butikken»*

Ifølge Peirces interpretant kan interpretanten både være en spontan reaksjon i individets sinn, eller så kan meningen være vilkårlig, skapt innenfor en bestemt gruppe. Dersom vi antar at generasjon Z har en felles delt kunnskap, adskilt fra deres individuelle kunnskap, vil meningen ligge innad i gruppen (Hoffmann og Roth, 2005, s. 112). Det vil si at betydningen til en emoji ikke kan sies å være «søt», eller ha en annen form for sekundær tolkning på et individuelt nivå, men at meningen skapes kollektivt. Det var ingen av millenniumsgenerasjonen eller generasjon Z som svarte at tolkningen av 🙌🙌 var situasjonsavengig eller at betydningen kom an på alderen på samtalepartneren. Det kan tyde på at disse emojiene ikke er særlig utbredt blant den eldre generasjonen, og meningen er derfor er blitt skapt kollektivt og er gjeldende for generasjon Z og millenniumsgenerasjonen.

For å ta opp tråden til Peirces begrep 'hypoiconicity', hvor betydningen språkbrukere tilskriver enkelte emoji kan forstås av mottaker selv om de ikke er en del av den kontekstuelle situasjonen (s. 335). I eksempelet 'Det der blir oss på dansegulvet i kveld 🗑️» er det ingen åpenbar sammenheng mellom teksten og emoji. Hva er det egentlig 'det' refererer til? Likevel tolket nesten 50% av alle respondentene (48,9%) på tvers av aldersgruppene at meldingen betydde at man skulle være selvsikker og pynte seg. Det kan tyde på at respondentene tolker emoji ut fra hva tegnet typisk opptrer sammen med, altså knyttes det å lakke negler til det å pynte seg slik at man føler seg fin.

👁️👄👁️ skal symbolisere at man er målløs, og brukes ofte i situasjoner hvor man ikke vet hvor man skal gjøre av seg (Constine, 2020). Denne emoji illustrerer hvordan situasjoner kan bli tillagt visuelle tegn for å representere en sinnstilstand. Nedenfor følger et eksempel på hvordan en i generasjon Z tolker emojiene:

Informant 1: Som noe oppsiktsvekkende man bare må stirre på, fordi det er annerledes, rart eller sykt.

Denne emoji brukes i situasjoner hvor språkbrukerne skal uttrykke en absurd situasjon, og emoji bidrar på den måten til å understreke absurditeten i situasjonen. Dette gjelder dog kun dersom man vet hva emojiene er ment til å representere. Dersom man ikke har sett disse før og tillegger egne tolkninger av emoji kan man risikere å misforstå innholdet. Nedenfor følger et eksempel fra hvordan en fra generasjon X tolker emojiene:

Informant 24: *Dissing av noen*

Her går emojiene fra å representere en situasjon for generasjon Z til å bli mer personfokusert for generasjon X. Dette viser hvor tvetydige emojiene kan være, og hvordan de kan føre til misforståelser dersom man ikke klarer å tolke betydningen av emojiene.

5.4.4 Språklig tilpasning på tvers av generasjonene

Vår individuelle kunnskap formes i hovedsak av mulighetene språket gir oss, og situasjonsavhengig kunnskap kan føre til forskjellig resultat i ulike situasjoner (Hoffmann og Roth, 2005, s. 125). For generasjon Z og millenniumsgenerasjonen kan det se ut som at meningen(e) til emojiene går utover den originale følelseskonstruksjonen, og at de har flere bruksområder som gir eller fremhever situasjonelle egenskaper. Tolkningen av spesifikke emoji'er kan dermed avhenge av rollen den har i en setning. Som vi ser i figur 3 gjelder dette særlig for millenniumsgenerasjonen og generasjon Z. Denne kjennskapen generasjonene har til hverandres språkbruk og normer gjør det lettere å tilpasse språket etter hvem de snakker med (Hansen & Stæhr, 2021, s. 142). Dersom avsenderen er eldre enn dem selv vil millenniumsgenerasjonen og generasjon Z i stor grad bruke emoji'en ut fra dens ikoniske representasjon. Kommer meldingen fra en jevnaldrende person de kjenner godt, blir emojiene ofte brukt til å understreke det motsatte av det som ble skrevet med tekst. Nedenfor følger et eksempel på hvordan en i generasjon Z tolker meldingen «Gleder meg til imorra 😊»:

Informant 1: *Det kommer an på avsender. Hvis det er en venn som sender, tolker jeg det som at personen ikke gleder seg, men om den kommer fra eldre familiemedlemmer eller kollegaer, tror jeg de gleder seg på ekte*

Ovenfor ser vi et eksempel på hvordan generasjon Z speiler emoji-bruken ut fra hvordan den andre parten bruker emoji'er. Kommer meldingen fra en fra generasjon X konvergerer de yngre språkbrukerne til de eldres språklige stil, og emoji'en leses ut fra sin primære tolkning (Hansen & Stæhr, 2021, s. 143). Dersom meldingen er sendt fra en venn, får betydningen til emoji'en en symbolsk tolkning. Dette gjelder både for generasjon Z og millenniumsgenerasjonen, og på den måten tilpasser de seg på forskjellig måte ut fra hvem de snakker med. Dette gjør at kommunikasjonen blir så uproblematisk og effektiv som mulig (Hansen & Stæhr, 2021, s. 143).

Som vi ser i figur 3 er det kun 10,6% av generasjon X som svarer at måten de bruker emoji'en på er situasjonsavhengig. Det kan tyde på at generasjon X ikke tilpasser emoji-bruken etter hvem de

snakker med, og at emojiene stort sett har den samme betydningen uansett hvem mottakeren er. Nedenfor er et eksempel på hvordan generasjon X tolker meldingen «Gleder meg til i mårra 😊»:

Informant 29: *At avsender gleder seg»*

Her gir respondenten uttrykk for at meldingen betyr det som eksplisitt står skrevet med tekst, og emojien endrer dermed ikke budskapet i meldingen. Fordi millenniumsgenerasjonen og generasjon Z speiler deres emoji bruk vil denne tolkningen sannsynligvis også være korrekt, selv om meldingen skulle komme fra en i millenniumsgenerasjonen eller generasjon Z.

6. Diskusjon

I dette kapitlet vil jeg forsøke å sette resultatene fra kapittel 4 i en større sammenheng, samt sammenligne og diskutere funnene med tidligere forskning. Jeg vil også drøfte resultatene opp mot forskningsspørsmålene og de teoretiske perspektivene som danner utgangspunkt for undersøkelsen.

Hovedfunnene i analysen er:

- Generasjon Z bruker emojiene minst i den digitale kommunikasjonen
- Generasjon X bruker emojiene ut fra deres primære tolkning, millenniumsgenerasjonen har en mer primær bruk av emojiene enn sekundær, mens generasjon Z i utgangspunktet bruker emojiene sekundært.
- For millenniumsgenerasjonen og generasjon Z var bruken av emojiene ofte situasjonsavhengig, altså varierer tolkningen ut fra avsender og kontekst.
- Når det kommer til tolkningen av innholdet i meldingene, var forskjellene størst mellom generasjon X og generasjon Z. Hvordan emojiene brukes isolert og tolkningen av dem i kontekst påvirket i liten grad meningsinnholdet for generasjon X. Generasjon Z tilpasset emojibruken etter mottaker, men tolket ofte innholdet i meldingen til å bety det motsatte av det som ble skrevet med tekst. Millenniumsgenerasjonen havner midt mellom disse to generasjonene.

6.1 Generasjonenes bruk av emoji

Til tross for at generasjon Z også bruker emojiene i samtaler, viser figur 2 at de, i motsetning til generasjon X og millenniumsgenerasjonen ikke bruker emojiene i hver samtale. En mulig forklaring på hvorfor generasjon Z bruker emojiene minst i den digitale kommunikasjonen kan være fordi de i større grad benytter seg av andre kanaler, som for eksempel bildedelingstjenesten Snapchat. En undersøkelse gjort av Medietilsynet viser at 78% av barn og unge mellom ni og 18 bruker Snapchat (Barn og Medier, 2022, s. 1). Her kombinerer man meldingene vanligvis med bilder og tekst, og det kan derfor tenkes at emojiene blir overflødig i kommunikasjonen. I Danmark blir emojiene ansett som et «foreldre- og barnefenomen» hvor foreldre blir fremstilt som overforbrukere av emojiene (Hansen & Stæhr, 2021, s. 134-135), men til tross for at generasjon Z bruker emojiene minst sammenlignet med de to andre generasjonene, viser figur 3 at emojiene er noe de unge også bruker i den digitale kommunikasjonen.

Som vi ser ut fra figur 3 er emojiene sjeldent kun ikoniske. En bestemt emoji kan ha en flere betydninger, noe som gjør at emojiene er egnet til å tillegge mening i den aktuelle konteksten den

brukes i. En faktor er hva emojiene betyr for seg selv, en annen er meningen den tillegges i en setning som inkluderer emojiene. Som nevnt i kapittel 1.3.1 konkluderte Gallud et al., 2018 i sin studie med at eldre visste hvordan emojiene skulle brukes. Her tok forfatterne utgangspunkt i definisjonene Emojipedia har gitt de ulike emojiene, og baserte de «korrekte» betydningene ut disse definisjonene. Respondentene kunne velge mellom et utvalg av mulige betydninger, men de kunne også tillegge sin egen mening med en skriveboks under de forhåndsbestemte meningene. Til tross for at denne undersøkelsen tok utgangspunkt i andre emojiene, ser vi ut fra figur 3 at emojiene ikke har bestemte bruksområder som lar seg definere av emojienes ikoniske representasjon. Sammenligner vi for eksempel 😭 fra denne undersøkelsen med 😞 som Gallud et al., (2018) hadde i sin studie, svarte 92% av deltakerne til Gallud et al., (2018) korrekt ut fra betydningen forfatterne hadde lagt til grunn. I denne studien ser vi at 😭 kan brukes både til å signalisere tristhet og glede. Tolkningen varierer ut fra strategiske bruksfaktorer, og det er ikke nødvendigvis et en-til-en-forhold mellom bruk av en emoji og generasjonene. Et gråtefjes kan dermed brukes til å fremheve tristhet i en gitt tekstmelding, samtidig som den samme emojiene kan ha en symbolsk betydning i en annen (Danesi, 2022a, s. 325).

For generasjon X kan det se ut som at det tekstlige innholdet i meldingen har større betydning for tolkningen enn emojiene. Når de tolker meldingen, bidrar emojiene med å påvirke tolkningen av avsenderens emosjonelle tilstand, men ikke selve innholdet. Det kan vi se ut fra eksempelet «vi skal få oss hund 😭😭😭», hvor flere i generasjon X tolket det tekstlige positivt, mens emojiene uttrykte sorg og fortvilelse. Det kan virke som at språkbrukerne fra generasjon X prosesserer innholdet i meldingen i sin helhet, før betydningen til emojiene brukes som tilleggsinformasjon. Fordi generasjon X i stor grad er vant med å kun bruke tekstlige meldinger, vil det være naturlig at de også legger mer vekt på det som står skrevet, og at emojiene istedenfor bidrar med å understreke det som står skrevet med tekst. Generasjon Z har som nevnt vokst opp med emojiene som en integrert del av kommunikasjonen, og det kan derfor virke som at emojiene har en større kommunikativ funksjon enn for de to foregående generasjonene.

An et al., (2018) sammenlignet samtaler mellom jevnaldrende og på tvers av generasjoner, og fant at når språkbrukeren snakket med noen som var i en annen generasjon eller hadde et perifert forhold til, brukte de emojiene som har enkle og positive betydninger (s. 426). Dette kan være fordi de ikke kjenner til den andre personens språklige normer, og i frykt for å oppfattes passiv aggressiv unngår de å bruke emojiene som er komplekse. For generasjon Z er ikke emojiene bare et ekstraspråklig kommunikasjonsverktøy som indikerer følelser, de bidrar også til å formidle et viktig aspekt ved den språklige ytringen de er knyttet til: hva brukeren har til hensikt med det hen skriver (Dresner & Herring, 2010, s. 255-256). Flere av respondentene svarte at tolkningen var avhengig av hvilken relasjon samtalepartnerne hadde til hverandre. Som vist i kapittel 5 tillegger generasjon Z og

til dels millenniumgenerasjonen emojiene ytterligere assosiasjoner av den primære tolkningen når de kommuniserer med personer de kjenner godt. Det resulterer i at den ikoniske representasjonen blir mindre direkte, men til gjengjeld ser det ut som at assosiasjonene i mange tilfeller er knyttet til sosiale situasjoner som er felles for gruppen. På den måten kan emojiene brukes til å opprettholde vennskap og sosiale relasjoner.

Fordi bruksområdet til emojiene er variert, er det derfor essensielt at begge samtalepartnerne forstår emojiene på samme måte for å unngå misforståelser. Det kan være en forklaring på hvorfor generasjon Z og millenniumgenerasjonen går fra å ha en sekundær tolkning av emojiene til en primær tolkning. De yngre er bevisste over at de eldre har en annen forståelse for emojiene, og for å unngå misforståelser sørger de for å ha samme plattform som samtalepartneren.

6.2 Emojiene som en integrert del av teksten

Som vi ser ut fra figur 3 er emojiene sjeldent kun ikoniske. En bestemt emoji kan ha en flere betydninger, noe som gjør at emojiene er egnet til å tillegge mening i den aktuelle konteksten den brukes i. Det gjør at mottakeren er nødt til å ta hensyn til emojiene som uttrykker en viss følelse, men også det tekstlige innholdet i meldingen. Når en språkbruker må se emojiene i sammenheng med meldingen den er konstruert i, vil det kunne kreve større mental innsats for mottakeren. Generasjon X både bruker og tolker emojiene i denne undersøkelsen ut fra deres ikoniske representasjon, uavhengig av konteksten de ble presentert i, mens millenniumgenerasjonen og generasjon Z tilpasser emojiene ut fra kontekst og avsender. Garcia et al., (2022) argumenterer for at det er en sammenheng mellom alder og nedgang i kognitive ferdigheter, og at det kan ha en innvirkning på hvordan språkbrukere forstår emojiene.

Likevel ser vi at generasjon Z og til dels millenniumgenerasjonen har tillagt emojiene egne meninger gjennom assosiasjoner, og det gjør at emojiene bedre representerer den situasjonen og hverdagen de står i. Dette resulterer i at generasjon Z kan ha en mer kompleks bruk av emojiene, hvor tolkningen ikke er begrenset til å gjelde ironi eller sarkasme. Faktisk er det ikke nødvendigvis emojienes følelsesmessige konstruksjon som avgjør tolkningen, men assosiasjonene generasjonene (eller gruppen) har til tegnet. Det kan derfor virke som at i det stadiet emojiene er på nå, så er den mest effektive måten å kommunisere med emojiene på ved å snakke med personer som deler den samme kulturelle bakgrunnen, er interessert i de samme temaene og fra samme generasjon (Agranovski & Avilova, 2020, s. 126). Denne måten å bruke emojiene på kan bidra til å styrke sosiale forhold eller vennskap innad i det språksamfunnet.

Generasjon X på den andre siden, tolker emojiene som en separert del av teksten. På den måten er emojienes funksjon kun et tillegg som forsterker det tekstlige innholdet ved å indikere

avsenderens følelse i meldingen. Det gjør at når emojiene motstrider teksten vil generasjon X ha større problemer med å tolke meldingen.

6.3 Hva sier generasjonsforskjellene om utviklingen til emojiene?

Generasjonene viser hvordan disse forskjellene gradvis utvikler seg. Når generasjon X begynte å kommunisere digitalt, hadde de ikke den samme tilgangen på visuelle tegn og bilder som millenniumsgenerasjonen og generasjon Z. Deres digitale kommunikasjon har derfor i stor grad basert seg på tekstbaserte meldinger, uten grafiske bilder og symboler. Millenniumsgenerasjonen har vært med på å gjøre emojiene til en integrert del av den digitale kommunikasjonen, og emojiene har dermed en større funksjon i kommunikasjonen enn bare å bare uttrykke følelser. Når generasjon Z lærte seg digital kommunikasjon var emojiene allerede en integrert del av det digitale språket, og de har derfor kunnskap nok til å bruke dem på en mer kreativ og avansert måte enn generasjon X og millenniumsgenerasjonen. Ifølge Gallud et al., (2018) må denne utviklingen ses på som en naturlig og positiv prosess i språket. Forfatterne sammenligner emojienes utvikling med utviklingen av idiommer, hvor meningen av enkelte ord endres ved bruk, eller at nye ord innlemmes på grunn av kulturell påvirkning.

Generasjon X bruker emojiene ut fra deres primære funksjon og emojiene har dermed ingen bakenforliggende betydning. Denne generasjonen er mindre bevisste på de ulike måtene å bruke dem på, og bruker dem tilsynelatende på samme måte uansett hvem de snakker med. Det kan godt hende at flere i denne generasjonen er klar over at det finnes ulike måter å bruke emojiene på, men det ser ikke ut som at dette påvirker hvordan de bruker emojiene i den digitale kommunikasjonen.

Millenniumsgenerasjonen og generasjon Z tilpasser emojibruken etter hvem de snakker med, og følger på den måten forskjellige normer til bestemte sosiale formål (Stæhr & Mortensen, 2018, s. 118). For eksempel bruker disse generasjonene emojiene ironisk til venner, og overholder på den måten deres normer, selv om det avviker fra emojienes semantiske uttrykk og hvordan den eldste generasjonen ville brukt dem. Likevel kan vi se at millenniumsgenerasjonen i noen tilfeller synes det er vanskelig å skulle bruke emojiene som kan bety ulike ting. Dette kan vitne om at denne generasjonen ikke helt har mestret å bruke emojiene ut fra den sekundære tolkningen. Denne generasjonen har lært seg digital kommunikasjon i ungdomsårene og har en bedre forståelse for de ulike måtene å bruke emojiene på, men de er likevel ikke like kompetente som generasjon Z. Dette gjør at millenniumsgenerasjonen er mer bevisste på at emojiene kan ha ulike betydninger for forskjellige språkbrukere, men klarer ikke nødvendigvis å lese hvilken mening andre tillegger emojiene. I frykt for å bli misforstått eller bruke emojiene feil er denne generasjonen derfor mer

avhengig enn generasjon Z av å avklare betydningen før de bruker dem i den digitale kommunikasjonen.

Generasjon Z har den mest avanserte forståelsen for emojiene. De har sine egne koder og referanser til emojiene, og det gjør at de kan bruke dem i et mye større omfang enn bare ut fra emojienes semantiske funksjon. Dette er en generasjon som alltid har kunnet kommunisert digitalt med andre, og mye av kontakten mellom hverandre foregår gjennom ulike sosiale medier. Generasjon Z klarer derfor i større grad enn de to andre generasjonene å tilpasse emojibruken ut fra hvem de snakker med, uten å nødvendigvis ha avklart betydningene på forhånd.

Dette kan derfor ses på som et kontinuum, jo lenger praksisene varer og blir mer naturlige for en generasjon, jo større blir bruksvariasjonen og bevisstheten rundt dem. Dette viser også hvordan noen emojiene går fra å være entydige ikoner for generasjon X, til mer symbolske, men fluktuerende, altså kontekstavhengige tegn for millenniumsgenerasjonen og generasjon. Millenniumsgenerasjonen befinner seg midt i denne prosessen nå, det vil si at de erfarer generasjon Z sin kreativitet og bruksendringer, på en måte som generasjon X ikke kan, sannsynligvis fordi de ikke vokste opp med teknologien og er i direkte digital kontakt med Z og deres praksiser i mye mindre grad. Måten generasjon Z bruker emojiene på er ikke fossilisert hos millenniumsgenerasjonen.

6.4 Veien videre

I denne oppgaven har jeg sett på hvordan emojiene brukes og forstås ut ifra ulike autentiske kontekster. Meldingene respondentene fikk presentert var tvetydige for å unngå å lede respondentene i en bestemt retning. Funnene viser at det er størst variasjoner mellom generasjonene, men at det også er forskjeller innad i aldersgruppene. I denne studien svarte flere av respondentene at de ikke visste hvordan de skulle tolke enkelte emojiene fordi de ikke visste hvilken relasjon det var mellom samtalepartnerne. Det vitner om at sosiale forhold er en viktig faktor i tolkningen av emojiene. Studien til Völkel et al., (2019) viste at personlighet spilte en stor rolle når det kommer til valg av emojiene. Det kunne derfor vært interessant å se hvordan emojiene brukes i personlige meldinger. I tillegg kunne man gått dypere inn i forskjellene på hvordan ulike aldersgrupper bruker emojiene, og se om hvor gammel man er når man lærer seg digital kommunikasjon har noe å si for hvordan man forstår de teknologiske ressursene. I fremtiden kan det være interessant å sammenligne generasjon Z med generasjonen som kommer etter. Hvordan kommuniserer to generasjoner som har hatt tilgang på digitale medier hele livet?

6.5 Avslutning

Denne oppgaven har sett på hvordan generasjon X, millenniumsgenerasjonen og generasjon Z bruker og tolker emoji'er i den digitale kommunikasjonen. Formålet med studien er å få en større forståelse for hvordan generasjonene bruker emoji'er, hvordan de kommuniserer med hverandre og hvordan emoji'er påvirker eller endrer det tekstlige innholdet i en melding.

Resultatene fra spørreundersøkelsen viste at det er forskjeller i hvordan generasjonene bruker emoji'er. Ut fra svarene respondentene ga kan det virke som at det som kjennetegner emoji-bruken til de ulike generasjonene kan ses i sammenheng med Peirces kategorisering av tegn: generasjon X bruker i hovedsak emojiene ut fra sin ikoniske representasjon, millenniumsgenerasjonen bruker emojiene både ikonisk og symbolsk, mens generasjon Z bruker emojiene i hovedsak symbolsk. Dette viser at emojienes bruksområde er bredt, og at generasjon Z i mange tilfeller har sin egen måte å bruke emojiene på. Mye tyder på at generasjon Z, og til dels millenniumsgenerasjonen, tillegger emojiene egne meninger gjennom assosiasjoner. På den måten har emojiene gått fra å være ikoniske til å få mening gjennom sosiale regler. Disse reglene deles gjensidig med språkbrukere innad i samme språksamfunn, og det gjør at emojiene representerer den situasjonen og hverdagen de står i. Digital kommunikasjon er en sentral del av kommunikasjonshverdagen til språkbrukere verden over, og for å forstå hvordan det digitale språket utvikler seg er det viktig å få en større forståelse for hvordan ulike aldersgrupper kommuniserer på.

Oppgavens relevans for læreryrket

I den gjeldende læreplanen er digital kompetanse ett av fem grunnleggende ferdigheter. Elevene skal lære å bruke digitale ressurser på en kreativ og skapende måte, samt tilegne seg kunnskap og gode strategier for nettbruk (Utdanningsdirektoratet, 2017). Digitale ferdigheter rommer mye, men jeg mener at det å kunne kommunisere og forstå det som blir skrevet i det digitale universet er essensielt når det kommer til å bruke digitale ressurser på en hensiktsmessig måte.

Å vite hvordan digitale medier påvirker og endrer språk og kommunikasjon er dessuten et av kompetansemålene etter 10. trinn. Emojienes utvikling kan være en fin måte å ta i bruk elevenes erfaringer og vise hvordan de har utviklet seg, og hva det har å si for språket vårt.

Emojier kan kanskje virke som et lite, ubetydelig forskningsområde, men de digitale tegnene rommer likevel mye. I dag er digital kommunikasjon en viktig del av hverdagen til mange unge, og i media har det ved flere tilfeller blitt skrevet om elever som bruker emojier for å mobbe eller utestenge andre elever. Som lærer er det viktig at man holder seg oppdatert på de sosiale digitale praksisene til unge, for å kunne lese de skjulte kodene som kan oppleves krenkende eller sårende for andre elever.

Språk er noe alle mennesker benytter seg av, og underveis i dette masterprosjektet har jeg snakket med flere unge om hvordan de bruker emojier og det engasjementet jeg har blitt møtt med har vært skikkelig gøy. Det vitner om at emojier og digitale språklige praksiser er noe som engasjerer. Det har jeg tenkt til å ta med meg inn i klasserommet.

Litteraturliste:

- Agranovskiy, D. & Avilova, A. (2020). Emoji as a Language of their Own. *Technology and Language* 2(3). 111-128
- Ai, W., Lu, X., Liu, X., Wang, N., Huang, G. & Mei, Q. (2017). Untangling Emoji Popularity through Semantic Embeddings.
- An, J., Li, T., Teng, Y. & Zhang, P. (2018). Factors Influencing Emoji Usage in Smartphone Mediated Communications.
- Andrews, T. & Vassenden, A. (2007). Snøballen som ikke ruller. Utvalgsproblemer i kvalitativ forskning. *Sosiologisk tidsskrift*, 15(2), 151-162. <https://doi.org/doi.org/10.18261/ISSN1504-2928-2007-02-02>
- Arafah, B. & Hasyim, M. (2019). Linguistic functions of emoji in social media communication. I Muhammad Hasyim & Burhanuddin Arafah (eds.): New York, NY, USA, s. 494-504.
- Bai, Q., Dan, Q., Mu, Z. & Yang, M. (2019). A systematic Review of Emoji: Current Research and Future Perspectives. 10, 1-16. <https://doi.org/10.3389/fpsyg.2019.02221>
- Boutet, I., Goulet-Pelletier, J., Sutura, E. & Meinhardt-Injac, B. (2024). Are older adults adapting to new forms of communication? A study on emoji adoption across the adult lifespan. *Computers in Human Behavior Reports*, 13, s. 1-8. <https://doi.org/10.1016/j.chbr.2024.100379>
- Cheng, L. (2017). Do I mean what I say and say what I mean? A cross-cultural approach to the use of emoticons & emojis in CMC messages. Fonseca, *Journal of Communication*, n. 15, 207-226.
- Christensen, S.G. kawaii i Store norske leksikon på snl.no. Hentet 1. april 2024 fra <https://snl.no/kawaii>
- Constine, J. (2020, 26. juni). *What does 🙄 mean? Well...* <https://constine.substack.com/p/what-does-mean-well>
- Cramer, H., de Juan, P. & Tetreault, J. (2016). Sender-Intended Functions of Emojis in US Messaging. I Proceedings of the 18th International Conference on Human-Computer Interaction with Mobile Devices and Services, 504-509. New York, NY: Association for Computing Machinery
- Creswell, J. & Creswell, D. (2022). *Research design: Qualitative, Quantitative and Mixed Methods Approaches* (6. utg). SAGE Publications.
- Cze ŝtochowska, J., Gligoric, K., Peyrard, M., Mentha, Y., Bien, M., Grütter, A., Auer, A.,

- Xanthos, A. & West, R. (2022). On the Context-Free Ambiguity of Emoji.
- Dainas, A. & Herring, S. (2019). Interpreting Emoji Pragmatics. I C. Xie, F. Yus, & H. Haberland (Red.), *Internet pragmatics: Theory and practice*. Amsterdam: John Benjamins.
- Danesi, M. (2017). *The semiotics of emoji: The rise of visual language in the age of the internet* (1. utg). Bloomsbury.
- Danesi, M. (2018). Emojis: New language or technology-based trend? *Et Cetera*, 75(3), 317-328. <https://www.proquest.com/scholarly-journals/emojis-new-language-technology-based-trend/docview/2674900505/se-2>
- Danesi, M. (2022a). Emotional Wellbeing and the Semiotic Translation of Emojis. I S. Petrilli & M. Ji (Red.), *Exploring the Translatability of Emotions. Cross cultural and Transdisciplinary Encounters* (s. 323-344). Palgrave Macmillan.
- Danesi, M. (2022b). *Memes, Emojis, and Other Digital Signs: A Semiotic Perspective* (1. utg). New York: Nova.
- Derks, D., Bos, A. E., & Von Grumbkow, J. (2008). Emoticons and online message interpretation. *Social Science Computer Review*, 26, 379–388.
- Dimock, M. (2019). Defining generations: Where Millennials end and Generation Z begins. <https://www.pewresearch.org/short-reads/2019/01/17/where-millennials-end-and-generation-z-begins/>
- Dresner, E. & Herring, S. C. (2010). Functions of the Nonverbal in CMC: Emoticons and Illocutionary Force. *Communication Theory*, 20(3), 249-268. Wiley Online Library. <http://doi.wiley.com/10.1111/j.1468-2885.2010.01362.x>
- Emojipedia (2024). Hentet fra <https://emojipedia.org>
- Enzmann, D. (2023). Analyzing Emojis Semiotically: Towards a Multi-Dimensional, Theoretical Model Inspired by Charles S. Peirce. I *The interdisciplinary journal of image sciences*. 38(2), s. 178-195. https://www.researchgate.net/profile/Lukas-Wilde/publication/374812290_Lukas_RA_Wilde_and_Klaus_Sachs-Hombach_eds_The_Semiotics_of_Emoji_and_Digital_Stickers/links/6530c4b124bbe32d9a51183d/Lukas-RA-Wilde-and-Klaus-Sachs-Hombach-eds-The-Semiotics-of-Emoji-and-Digital-Stickers.pdf#page=33
- Fan, J-P. (2006). *Charles Morris's Semiotic Model and Analytical Studies of Visual and Verbal Representations in Technical Communication*. *Journal of Technical Writing and Communication*. 36, 121-139. 10.2190/B8XB-VY4R-R792-DQJG.
- Ferretti, A. (2023). What do Emojis Stand for? Notes for a Semiotic View on the Digital Relationship between Written and Spoken Communication Practices. I *The*

- interdisciplinary journal of image sciences. 38(2), s. 196-214.
- Føllesdal, D. (1997). Semantics and Semiotics. I Chiara, M.L.D., Doets, K., Mundici, D., Van Benthem, J. (red.) Structures and Norms in Science. Synthese Library, vol 260. Springer, Dordrecht.
- Gallud, J., Fardoun, H., Andres, F. & Safa, N. (2018). *A Study on How Older People Use Emojis*. In Proceedings of the XIX International Conference on Human Computer Interaction (Interacción '18). Association for Computing Machinery, New York, NY, USA, Article 20, 1-4. <https://doi.org/10.1145/3233824.3233861>
- Hansen, M. H., & Stæhr, A. C. (2021). Sproglige generationsforskelle på de sociale medier. NyS, Nydanske Sprogstudier, (59).
- Herring, S., Stein, D. & Virtanen, T. (2013). Introduction to the pragmatics of computer-mediated communication. I S. C. Herring, D. Stein, & T. Virtanen (Eds.), Handbook of pragmatics of computer-mediated communication (pp. 3-31). Berlin: Mouton.
- Herring, S. & Dainas, A. R. (2020). Gender and Age Influences on Interpretation of Emoji Functions. ACM Transactions on Social Computing. 3(2), 1–26
<https://doi.org/10.1145/3375629>
- Hancock, P.M., Hilverman, C., Cook, S.W. & Halvorson, K. (2023). Emoji as gesture in digital communication: Emoji improve comprehension of indirect speech. Psychon Bull. <https://doi.org/10.3758/s13423-023-02411-1>
- Howman, H. E. & Filik, R. (2020). The role of emoticons in sarcasm comprehension in younger and older adults: Evidence from an eye-tracking experiment.
- Jaeger, S., Xia, Y., Lee, P-Y., Hunter, D., Beresford, M. & Ares, G. (2018). Emoji questionnaires can be used with a range of population segments: Findings relating to age, gender and frequency of emoji/emoticon use. 62, 46-59.
- Li, L. & Yang, Y. (2018). Pragmatic functions of emoji in internetbased communication – a corpus based study. Asian. J. Second. Foreign. Lang. Educ. 3(16).
<https://doi.org/10.1186/s40862-018-0057-z>
- Logi, L. & Zappavigna, M. (2023). A social semiotic perspective on emoji: How emoji and language interact to make meaning in digital messages.
- Lu, Y. (2022). “Do you know what I mean?” *An intercultural cross-generational study on emoji Interpretation*. [Masteroppgave]. Radboud University
- Medietilsynet (2022, 21. september). *Barn og unges bruk av sosiale medier*.
https://www.medietilsynet.no/globalassets/publikasjoner/barn-og-medier-undersokelser/2022/Barn_og_unges_bruk_av_sosiale_medier.pdf

- Mikkelsen, G. (2021). *Emojier i det digitale universet: En studie om bruk og tolkning av emojier i to aldersgrupper* [Masteroppgave]. Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet.
- Miller, H., Thebault-Spieker, J., Chang, S., Johnson, I., Terveen, L., & Hecht, B. (2016). “‘Blissfully Happy’ or ‘Ready to Fight’: Varying Interpretations of Emojis.” I Proceedings of the 10th International AAAI Conference on Web and Social Media.
- Miller, H., Kluver, D., Thebault-Spieker, J., Terveen, L. & Hecht, B. (2017). Understanding Emoji Ambiguity in Context: The role of Text in Emoji-Related Miscommunication. Proceedings of the International AAAI Conference on Web and Social Media, 11(1), 152-161. <https://doi.org/10.1609/icwsm.v11i1.14901>
- Perlmutter, D. (1998). *Photojournalism and Foreign Policy: Icons of Outrage in International Crises*. Praeger.
- Prakash Yadav, G. & Rai, J. (2017). The Generation Z and their Social Media Usage: A Review and a Research Outline. *Global Journal of Enterprise Information System*. 9(2), 109-116. doi: 10.18311/gjeis/2017/15748.
- Prensky, M. (2001). Digital Natives, Digital Immigrants Part 1. *On the Horizon.*, 9(5). Doi: [10.1108/10748120110424816](https://doi.org/10.1108/10748120110424816)
- Saeed, J. (2023). *Semantics* (5. utg). Wiley Blackwell.
- Shah, R. & Tewari, R. (2021). Mapping Emoji Usage Among Youth. *Journal of Creative Communications*. 16(1), 113-125. <https://doi.org/10.1177/0973258620982541>
- Skovholt, K., Grønning, A. & Kankaanranta, A. (2014). The Communicative Functions of Emoticons in Workplace E-Mails: :-)*. *Journal of Computer-Mediated Communication*, 780–797.
- Subramanian, J., Sridharan, V., Shu, K. & Liu, H. (2019). Exploiting Emojis for Sarcasm Detection. I Thomson, R., Bisgin, H., Dancy, C., Hyder, A. (Red.), *Social, Cultural, and Behavioral Modeling*. SBP-BRIMS 2019. Lecture Notes in Computer Science(), vol 11549. (170-180). Springer, Cham.
- Thompson, D., Mackenzie, I. G., Leuthold, H. & Filik, R. (2016). Emotional responses to irony and emoticons in written language: Evidence from EDA and facial EMG. <https://doi.org/10.1111/psyp.12642>
- Weiß, M., Bill, D., Rodrigues, J. & Hewig, J. (2020). Age-Related Differences in Emoji Evaluation, *Experimental Aging Research*, 46:5, 416-432.
- Weissman, B. and Tanner, D. (2018). A strong wink between verbal and emoji- based irony: How the brain processes ironic emojis during language comprehension. *PLoS One*, 13,

e0201727.

- Wicke, P., Bolognesi, M. (2020). Emoji-based semantic representations for abstract and concrete concepts. *Cogn Process* 21, 615–635. <https://doi.org/10.1007/s10339-020-00971-x>
- Wu, M-Y. (2022). Fostering Resilience: Understanding Generational Differences in Information and Communication Technology (ICT) and Social Media Use.
- Xie, C., Yus, F., & Haberland, H. (2021). *Approaches to Internet Pragmatics: Theory and Practice*. John Benjamins Publishing Company.
- Yus, F. (2011). *Cyberpragmatics: Internet-mediated communication in context*. John Benjamins Publishing Company <https://doi.org/10.1075/pbns.213>
- Yus, F. (2019). An outline of some future research issues for internet pragmatics. *Internet Pragmatics*, 2(1), s. 1-33. <https://doi.org/10.1075/ip.00018.yus>

En spørreundersøkelse om språklige praksiser i sosiale medier

Dette er en spørreundersøkelse som handler om bruk av emojis i sosiale medier. Emojis er smilefjes og andre figurer som brukes i digital kommunikasjon. Undersøkelsen tar cirka 5-10 minutter. Den er anonym, og det er frivillig å delta.

Hvilket kjønn er du?

Velg ett svar

- Jente/Kvinne
- Gutt/Mann
- Annet

Hvor gammel er du?

Hvilke sosiale medier bruker du?

Velg ett eller flere svar

- Snapchat
- Facebook/Messenger
- Instagram
- Tiktok

Andre medier? (spesifiser)

Hvor ofte er du på sosiale medier?

Velg ett svar

- Svært ofte (flere ganger om dagen)
- Ofte (en til to ganger om dagen)
- Av og til (et par ganger i uka)
- Sjelden (en gang i uka)
- Aldri

Hvor ofte bruker du emojis?

Velg ett svar

- Svært ofte (flere ganger i hver samtale)
- Ofte (noen ganger i hver samtale)
- Av og til (i enkelte samtaler)
- Bruker ikke emojis

Hva bruker du emojis til?

Eventuelt: hvorfor bruker du ikke emojis?

Hvor ofte bruker du denne emojien?

Svært ofte

Ofte

Av og til

Sjelden

Aldri

Hva bruker du denne () emojien til?

Hvordan tolker du denne meldingen?

Hvor ofte bruker du denne emojien?

Velg ett svar

Svært ofte

Ofte

Av og til

Sjelden

Aldri

Hva bruker du denne () emojien til?

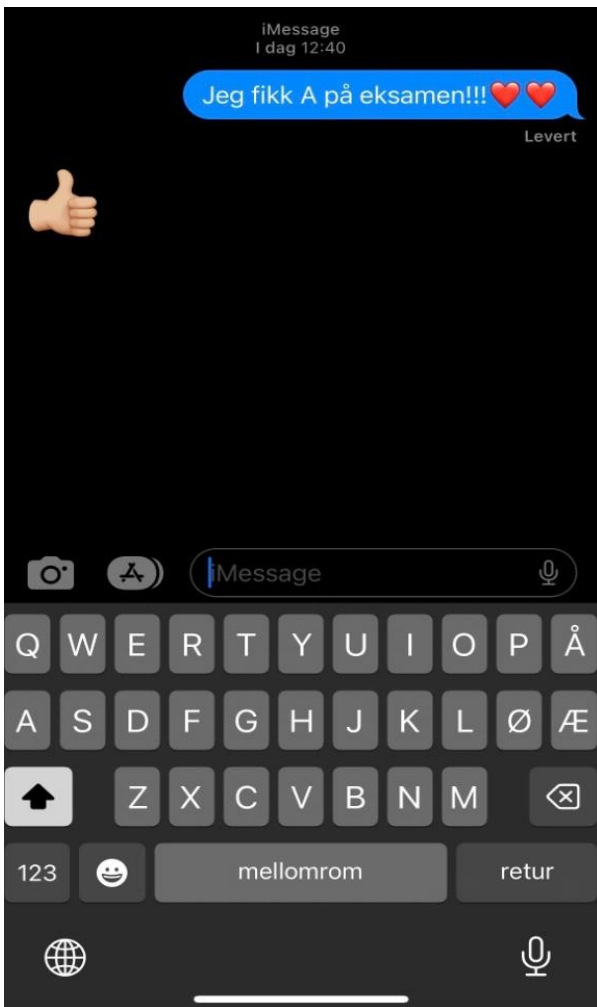
Hvordan tolker du disse meldingene?

Hvor ofte bruker du denne emojien?

- Svært ofte
- Ofte
- Av og til
- Sjelden
- Aldri

Hva bruker du denne () emojien til?

Hvordan tolker du disse meldingene?

Hvor ofte bruker du denne emojien?

Svært ofte

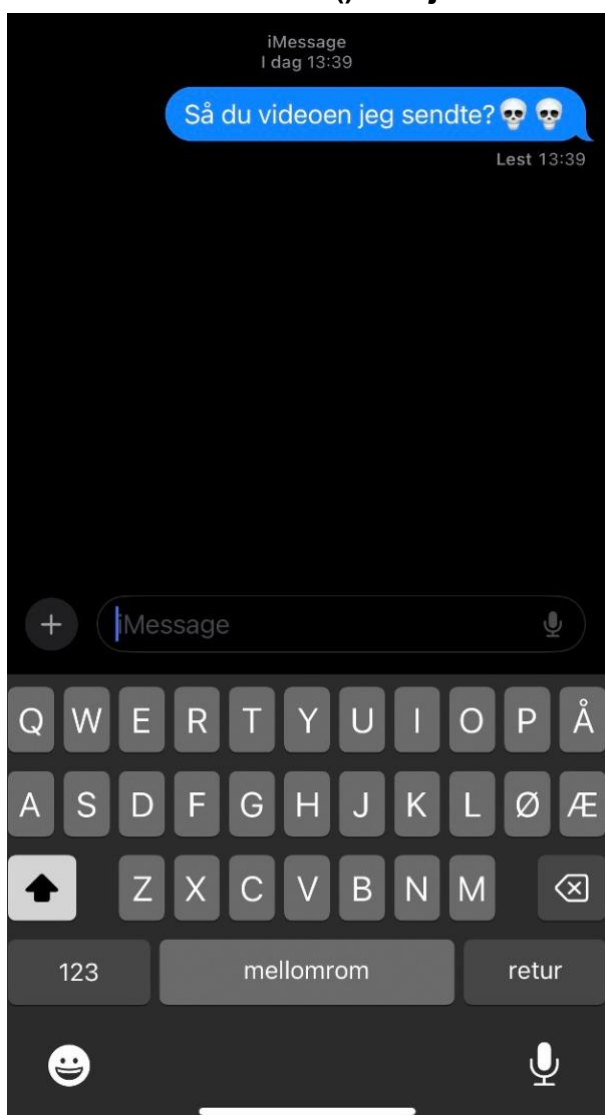
Ofte

Av og til

Sjelden

Aldri

Hva bruker du denne () emoji'en til?

Hvordan tolker du denne meldingen?

Hvor ofte bruker du denne emojien?

Svært ofte

Ofte

Av og til

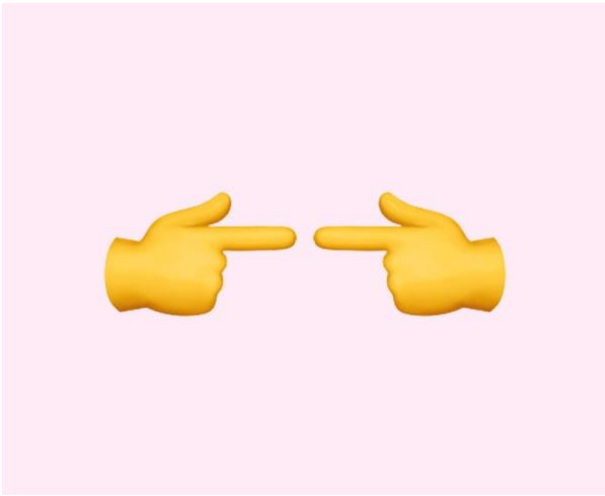
Sjelden

Aldri

Hva bruker du denne () emojien til?

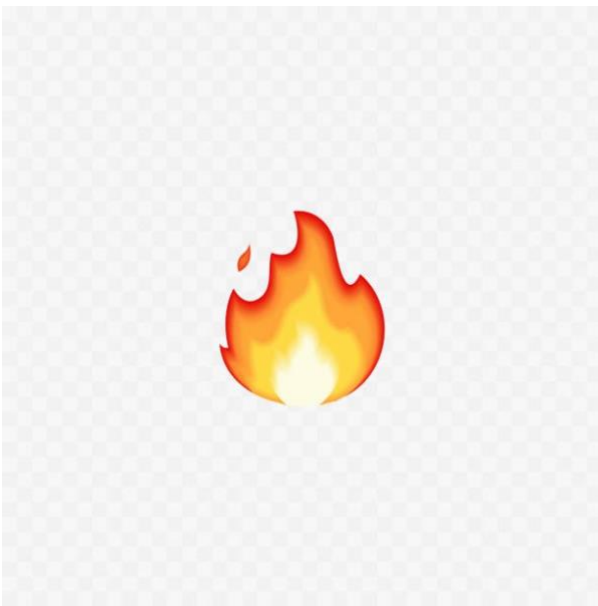

Hvordan tolker du denne meldingen?

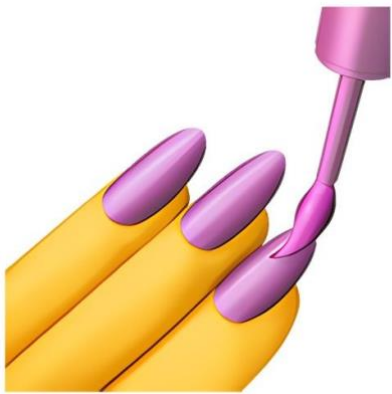
Hvordan tolker du disse emojiene?

For eksempel: Kan du gå på butikken for meg?

Hvordan tolker du denne emojien?

For eksempel: Jeg vet hva vi skal gjøre i helga

Hvordan tolker du denne emoji?

For eksempel: Det der blir oss på dansegulvet i kveld

Hvordan tolker du denne meldingen?

Vedlegg 2:

	Hvor ofte bruker du sosiale medier
Generasjon X	Svært ofte: 8 (53,3%) Ofte: 6 (40,0%) Av og til: 1 (6,7%) Sjelden: 0,0% Bruker ikke: 0,0%
Millennial	Svært ofte: 15 (100,0%) Ofte: Av og til: Sjelden: Bruker ikke:
Generasjon Z	Svært ofte: 11 (73,3%) Ofte: 3 (20%) Av og til: 1 (6,7%) Sjelden: Bruker ikke:

Vedlegg 3:

Hva bruker du emoji-er til?

Generasjon X	Millenniumsgenerasjon	Generasjon Z
<p>Informant 10: For å understreke noe, eller istedenfor ord</p> <p>Informant 14: Poengtere /bekrefte i en samtale osv</p> <p>Informant 20: Understreke mening eller angi følelse</p> <p>Informant 22: For å antyde min egen stemning idet jeg sender meldingen. Forsøke å sikre at meldingen ikke misforstås/oppfattes streng eller sint.</p> <p>Informant 24: Et ekstra hjelpemiddel til å beskrive følelser i en melding.</p> <p>Informant 26: Å understreke følelser.</p> <p>Informant 27: Markere stemning i meldingen</p> <p>Informant 29: Ta «brodden» av meldinger, prøve å gjengi min sinnsstemning. F.eks en påminnelse om betaling myknes opp av et Håper jeg..</p> <p>Informant 30: Uttrykke meg uten ord</p> <p>Informant 31: Fordi det krydrer skriftspråket</p> <p>Informant 33: Til å uttrykke følelser og å forsterke det jeg mener.</p> <p>Informant 36: For å få frem følelsen i en kommentar eller et svar</p> <p>Informant 37: Understreke følelser og levendegjøre tekst. Ironi.</p>	<p>Informant 7: Til å fortelle andre at jeg ikke er sur. Når jeg ikke bruker emojis lurer mottaker ofte på om jeg er sur.</p> <p>Informant 8: Humor, eller for klar kommunikasjon med folk jeg ikke kjenner så godt.</p> <p>Informant 11: I meldinger/ sosiale medier for å be om noe, bruke dem når noe er bra, trist eller glad.</p> <p>Informant 15: Bruker emojis når jeg sender sms. Og i sosiale medier om jeg kommenterer bilder f.eks</p> <p>Informant 16: Uttrykke følelser. Svare kjapt på ting. Avvæpne situasjoner</p> <p>Informant 21: Fordi det supplerer til tekst, illustrerer følelse/intensjon med meldingen. Noen ganger for humor.</p> <p>Informant 23: For at folk ikke skal tro at jeg er sur</p> <p>Informant 34: Bruker det hovedsakelig om den jeg snakker med bruker emojis. Om den ikke gjør det bruker jeg det som regel ikke, med mindre jeg opplever det blir veldig mye lettere å kommunisere noe med å bruke dem. Det er sjelden jeg aktivt går inn for det ene eller andre, men er nok heller en slags matching av sosiale koder.</p> <p>Informant 35: Vise ansiktsuttrykk som passer til setningen, eller uttrykk for tanker/assosiasjoner til samtalen</p> <p>Informant 38: Tillegge ikke-skriftlig kontekst til det jeg skriver. Litt på samme måte som kroppsspråk i en fysisk samtale.</p>	<p>Informant 1: Uttrykke følelser, gjøre meldinger litt mindre alvorlig, for å ikke bli misforstått.</p> <p>Informant 2: til å svare og reagere på en melding</p> <p>Informant 3: vet ikke</p> <p>Informant 4: å definere hvordan jeg reagerer til hva personen skriver</p> <p>Informant 5: Jeg bruker emojis hvis jeg ikke vet hva jeg skal svare eller hvis det passe i sammenheng med meldingen. Hvis noen sender meg en tiktok pleier jeg å svare med en eller to emoji-er.</p> <p>Informant 6: Jeg bruker emoji nesten aldri i samtaler, men når jeg bruker dem så er fordi jeg skrev noe sarkastisk/ironisk.</p> <p>Informant 9: Å moderere samtaler med folk jeg ikke kjenner så godt, eller som jeg kjenner godt og som bruker det mye selv</p> <p>Informant 12: Ofte indikere vennlighet/høflighet/ydmykhet på en eller annen måte. Noen ganger føler jeg at fravær av emojis blir veldig seriøst, men det kommer jo også helt an på setting - det er definitivt mest blant venner jeg bruker emoji-er, og vanligvis i sosiale medier. Men jeg bruker ikke</p>

<p>Informant 39: Understreke stemninger</p> <p>Informant 41: Bruker de istedet for ord.</p>	<p>Informant 40: Å ikke fremstå sur (spesielt til folk jeg ikke kjenner). Eller ironisk.</p> <p>Informant 42: - Uttrykke undertone i setninger tydeligere, klarere budskap - Humoristisk</p> <p>Informant 43: Ingenting</p> <p>Informant 44: å beskrive noe, eventuelt legger til for å skape en «triveligere» samtale</p> <p>Informant 45: Når jeg ikke føler for å svare skriftlig, for å vise "tonen" i samtalen.</p>	<p>særlig mange forskjellige emojis vanligvis, tyr ofte til bruk av utropstegn eller bare klassiske smileys som ":", ":/" for å oppnå samme effekt. Kommer definitivt an på hvem jeg snakker med.</p> <p>Informant 13: Få frem ironi o.l.</p> <p>Informant 17: Fordi det er litt teit/goofy og da blir det gøy</p> <p>Informant 18: Uttrykke følelser</p> <p>Informant 19: Å ikke virke sur. På den måten kommer jeg fram litt hyggeligere. Eventuelt så bruker jeg dem ironisk.</p> <p>Informant 25: Uttrykke tone i meldingen - vennlighet, kjærlighet og lignende. Eventuelt til å understreke en følelse eller fremheve ironi.</p> <p>Informant 28: Bedre uttrykke følelser og uttrykk</p> <p>Informant 32: Mest smiling og hjerter</p>
---	---	--

Vedlegg 4:

Hva bruker du 😊 til?:

Generasjon X

- K(53): Etter at jeg har skrevet en positiv kommentar.
- M(60): Gladmld
- K(56): Glad, fornøyd, vennlig
- K(56): Bruker denne, ellers blir folk bare krenka og de tolker alle svar som noe negativt ment
- K(63): Til å si at svaret er positivt ment.
- K(55): Et nøytralt uttrykk
- K(53): Hvis noe er ok eller greit
- K(56): Vise at mld er godt ment, positiv
- K(48): Koselig avslutning på en setning
- K(56): Understreke følelser, gi god stemning.
- K(49): Som et positivt ok
- K(56): Som et hyggelig smil som ledsager meldingen. Se forrige svar.
- M(62): Bruker den ikke
- K(59): Positivitet/glede
- K(52): Positiv avslutning, understreke noe bra

Millennials:

- J(31): På jobb, med folk jeg ikke kjenner så godt.
- J(28): Et ironisk smil. Hvis jeg er uenig i noe, eller noen sier noe dumt
- M(28): Ingenting
- M(31): I jobbsammenheng når sjefen min bruker den til meg, og jeg bruker den til kolleger når jeg er vennlig og positiv, på Slack
- J(31): Psykosmiley. Enten for å vise intensitet eller ironi
- M(32): Uttrykke passiv aggressivitet og/eller i samtale med eldre mennesker der 😊 kan føles for "mye".
- J(31): Kleine emner eller hint av irritasjon over noe
- M(30): En del jeg kjenner bruker den for å vise en slags mild "fornøydhet". Da har jeg brukt den i lignende betydning. Men oppfatter at den kanskje betyr litt ulike ting for ulike folk så prøver egentlig å ikke bruke den så mye, med mindre jeg opplever at den jeg snakker med har et "avklart" forhold til betydningen.
- J(31): Som en reaksjon på at noe er galskap feks.
- J(30): Bruker denne av og til i samtale med folk som er mer voksen enn meg (for eksempel lederen min), eller folk jeg ikke kjenner (for eksempel på finn.no). Den er upersonlig, samtidig som den får frem at du prøver å være vennlig. Samtidig ser den helt tom ut i blikket, og kan brukes noe passiv-aggressivt ("ok 😊")
- G(34): Vise glede - som oftest i samtale med en eldre person
- J(35): Bruker den som regel etter ett "hei" i en sms
- G(33): .
- J(35): Til å avkrefte at jeg er sur. Folk tror jeg er sur om jeg avslutter med et punktu.
- J(29): Positivt preg i meldinger. Bruker den ofte i meldinger og generelt i sosiale medier.

Generasjon Z

- G(25): Mest å signalisere at jeg ikke er sur på tekst, men jeg foretrekker egentlig kolon parentes:)
- G(22): Ofte i en ironisk sammenheng, eller i samtaler med eldre eller formelle folk
- J(24): Bruker den ikke, med mindre jeg bruker PC og den kommer automatisk av å skrive :)
- J(24): For å tulle med at man er passiv aggressiv.
- G(21): Meh
- G(22): Ville ikke brukt den
- J(25): Til å demonstrere oppgitthet(?) og ironi
- J(26): Den kommer automatisk når man skriver ":", og jeg orker ikke korrigere den til å bli ":". Vet den assosieres med å være passiv-agressiv eller ikke egentlig glad på en måte, så det er ikke en emoji jeg velger selv, men bare orker ikke korrigere den, så da bare blir det sånn. Likevel unngår jeg å bruke den hvis jeg snakker med noen jeg tror kan tolke det som en sarkastisk/ikke-genuin positiv emoji.
- J(25): Uttrykke misnøye
- G(15): Jeg bruker den ikke.
- J(15): jeg bruker aldri smile emoji. kanskje av og til når jeg skriver til bestemor eller bestefar.
- J(15): hvis noen sier noe litt slemt eller noe så bruker jeg den på kjødd
- J(15): hvis noe er bra eller okey
- G(15): vis du er glad
- J(24): Jeg bruker den for å få fram ironi, hvis jeg synes noe er teit eller irriterende. Hvis jeg er misfornøyd med et eller annet, kan jeg skrive "jeg er så fornøyd 😊" for å få fram at det er ironisk. Jeg bruker den som regel kun med venner.

Hvordan tolker du meldingen «Gleder meg til imorra 😊?»

Generasjon X

- K(53): positivt
- M(60): oppriktig glede
- K(56): At vedk gleder seg
- K(56): Som at noen gleder seg til imorra 😊
- K(63): Til at vedkommende virkelig mener at hen gleder seg.
- K(55): Faktisk litt ironisk.
- K(53): Blir vel helt greit i morgen
- K(56): At avsender gleder seg
- K(48): Positivt
- K(56): Som en hyggelig melding.
- K(49): Kommer an på alderen på avsender.
- K(56): Litt betinget. Ikke veldig entusiastisk. Litt lunkent smil i en sånn sammenheng.
- M(62): At du glede deg til i morra
- K(59): Hyggelig
- K(52): Budskap riktig, ikke ironisk

Millenniums

- J(31): Litt sarkastisk, men med humoristisk undertone
- J(31): Sarkastisk/ironisk
- J(28): Ironisk, gleder seg ikke til i mårra
- G(28): Som et smilefjes. Altså at avsender forsøker å uttrykke at hen gleder seg til i morgen, med et smil om munnen.
- G(31): To måter: 1. ironisk, typisk hvis den brukes av/for venner 2. hyggelig og vennlig, hvis den brukes i jobbsammenheng
- J(31): personen gleder seg ikke til i morgen
- G(32): Kommer an på avsender. Men jeg foretrekker å tolke mennesker i beste mening, så jeg gleder meg også 😊
- G(30): Spørs nok på avsender, men fra de fleste på ca. min alder eller eldre hvertfall ville jeg nå hvertfall opplevd det som at man genuint gleder seg til å skulle møtes i morra.
- J(31): Du er enten 60 år eller psykopat
- J(30): Tolker det som at personen gleder seg til i morgen. Spørs hvem avsender er, i noen tilfeller kan den virke ironisk og som er personen ikke gleder seg.
- J(29): Kan virke som det ikke er ment at personen gleder seg. Kanskje ironisk. Kunne ha brukt et annet.
- G(34): Kommer an på konteksten - men avmålt glede for morgendagen
- G(33): Avhengig av avsender. Men i utgangspunktet en som gleder seg til tur.
- J(35): At noen gleder seg til i morgen, noe gøy skal skje. Her er forventninger.
- J(35): Som at noen gleder seg veldig til noe

Generasjon Z

- G(25): Som at man faktisk gleder seg til imorra.
- G(22): Tolker det som en melding en eldre person kunne ha sendt, hvor smilefjeset er et genuint forsøk på å vise glede
- J(24): Som at vedkommende gleder seg, men enten er gammel eller hadde dårlig tid da de skrev meldingen.
- J(24): Litt creepy.
- G(21): At man er glad for morgendagen
- G(22): Kommer litt an på hvem som hadde sendt den, hvis en gammel person hadde sendt den ville jeg tolket den positivt, men kanskje i motsatt tilfelle hos noen som vet hvordan emojis fungerer, altså at de gruer seg til imorgen
- J(25): Som at personen ikke gleder seg til i morgen
- J(26): Avhenger helt av hvem som sender det! Men de fleste jeg snakker med kan gjerne bare bruke den sånn, og da tror jeg også de bare skriver ":", som blir korrigert automatisk til den emojien. Men alt i alt ville jeg nok bare tolket det som at noen er genuin i at de gleder seg.
- J(25): Enten at man gleder seg til i morgen, eller at man absolutt ikke gjør det, avhengig av kontekst
- G(15): Positivt

- J(15): fra en voksen er det en koselig melding men jeg klarer ikke se for meg en ungdom bruke den emoji'en.
- J(15): hvis det var en ungdom som hadde skrevet den til meg hadde jeg tolket det som om de gruer seg, men hvis en voksen hadde skrevet det hadde jeg tolket det som at de faktisk gleder seg.
- J(15): personen gleder seg egentlig ikke til imorgen
- G(15): at hun gleder seg til neste dag
- J(24): Det kommer an på avsender. Hvis det er en venn som sender, tolker jeg det som at personen ikke gleder seg, men om den kommer fra eldre familiemedlemmer eller kollegaer, tror jeg de gleder seg på ekte.

Hvordan bruker du denne emoji'en 😊?

Millenium

- J(31): I meldinger til foreldre/eldre
- J(28): Hei 😊
- G(28): Ingenting
- G(31): Det kommer an på hvem mottakeren er. Som regel bruker jeg den ironisk til venner. Men kan også bruke den når jeg er oppriktig glad og positiv, til andre jeg vet liker å bruke denne
- J(31): For å vise at jeg er glad
- G(32): Bruker ikke
- J(31): Bruker den ikke
- G(30): Å markere entusiasme
- J(31): Bruker den ikke
- J(30): For å vise at jeg er glad
- G(34): Samme som forrige (Vise glede - som oftest i samtale med en eldre person)
- J(35): I sms'er eller kommentarer på sosiale medier
- J(29): Glede, lykke og hei i sosiale medier
- G(33): .
- J(35): Når noe er gøy

Generasjon X

- K(53): Når noe er morsomt
- M(60): Fornøyd
- K(56): Noe vittig, morsomt, til å le av. En sterkere følelse enn smil
- K(56): Når jeg bruker pc, lett å bare smelle inn :D
- K(63): Bruker den ikke
- K(55): Denne er også nøytral for meg
- K(53): Beskrive noe som er bra
- K(56): Vise at jeg er fornøyd/glad
- K(48): Markere at man er blid eller halvmorsomt
- K(56): Signalisere glad-følelse, kanskje noen gange ironi.
- K(49): Nøytrale meldinger
- K(56): For å vise begeistring.
- M(62): Når noe er morsomt
- K(59): Artig/lattermild

- K(52): Noe er skikkelig gøy, gleder meg

Generasjon Z

- G(25): Jeg liker den ikke! Bruker den aldri! Den er for glad
- G(22): Vise glede og lykke
- J(24): Bruker den nesten aldri, med mindre jeg er på PC og den kommer automatisk av :D - eller jeg skal være veldig ironisk om at jeg «gleder» meg til noe.
- J(24): Bruker ikke
- G(21): Glad
- G(22): Kanskje noe ironisk
- J(25): Når jeg ikke er glad
- J(26): Omtrent det samme som ved ":)". Jeg skriver ":D", som blir automatisk korrigeret til 😊. Bruker vanligvis ikke korrigere den. Da bruker jeg den for å uttrykke at noe er bra, eller at jeg gleder meg, eller noe slikt. I tillegg kan jeg også bruke den sarkastisk, som at noe ikke er bra i det hele tatt.
- J(25): Uttrykke sterk misnøye
- G(15): Jeg bruker ikke den.
- J(15): Jeg bruker den som oftes ikke
- J(15): hvis jeg koddet. for eksempel om noen skriver at de er smart, så kan jeg svare "ikkesant(emojien)" på tull-
- G(15): vis jeg er veldig gla og litt overrasket
- J(15): hvis jeg er fornøyd eller gla
- J(24): Bruker den sjeldent. Foretrekker den glade emojien med lukkede øyne hvis jeg vil få fram at jeg er glad. Denne blir litt intens.

Hvordan tolker du meldingen «på bussen enda 😊 😊?»

Generasjon X

- K(53): Positivt
- M(60): Faktisk info
- K(56): At en venter på den andre som er på bussen. Smileyen her er vanskelig å tolke da jeg ville sagt den kommer an på relasjon og kontekst ellers.
- K(56): Utålmodig person som venter og den som er på bussen vet jeg ikke helt hva tenker
- K(63): Stas å være på bussen.
- K(55): Nøytralt. Bokstavelig
- K(53): Turen tok lengre tid, men det er greit
- K(56): Emojiene viser at avsender ikke er sur, positiv til å fortsatt være på bussen.
- K(48): Som om noen er fornøyd med å være på bussen
- K(56): En spørrende setning og en blid tilbakemelding, kanskje litt ironisk
- K(49): En som er veldig «happy» av å være på bussen enda? Føler ikke de passer...
- K(56): Hm. Det kommer veldig an på hvem som er avsender og mottaker. "Hvor er du?" kan virke strengt, men trenger ikke være det. Vet ikke om den som svarer er glad eller synes det er morsomt at vedkommende fortsatt sitter på bussen.
- M(62): At det er sprøtt/artig at du fortsatt er på bussen
- K(59): Informasjon i positiv forstand
- K(52): Litt ironisk, typisk buss å bli forsinket, eller typisk meg å bli sen

Millenniums

- J(31): Ironisk
- J(28): Personen som er på bussen er lei. To slike glis virker ironisk, og enten maser vedkommende han skriver med eller så er bussen treig
- G(28): Jeg tolker disse meldingene som at avsenderen av den første meldingen lurte på hvor mottakeren er. Jeg tolker det slik at avsenderen av den andre meldingen ønsker å uttrykke at hen er på bussen, og at hen, gjennom emojiene, prøver å uttrykke at hen gleder seg og ikke er langt unna. Altså at de to skal møtes, og avsenderen av den andre meldingen er på vei til den første avsenderen.
- G(31): At den som svarer ikke er glad for å være på bussen, men ganske lei
- J(31): Ironisk
- G(32): Ironisk glede. Denne personen koser seg ikke akkurat på bussen.
- J(31): Hyggelig tone
- G(31): Første person står og venter. Person 2 prøver å kommunisere at bussen er treig og at forsinkelsen ikke er hens feil via en ironisk entusiasme
- J(31): Tolker de ikke på noen spesiell måte
- J(30): Litt usikker. Kanskje personen snart er fremme. Eller er hen glad for å være på bussen?
- G(34): Oppriktig spørsmål og svar. Sarkastisk emoji bruk
- J(35): Som at noen er veldig glad for at de sitter på bussen
- J(29): Vedkommende syntes det humoristisk at han/hun er på bussen enda
- G(33): Elsker buss, hen der.
- J(35): Noen er over gjennomsnittet glad i buss

Generasjon Z

- G(25): Hadde ikke reagert negativt om noen brukte den type smilefjes. Poenger er uansett å ikke virke sur:)
- G(22): Som om en person er overlykkelig for å være på bussen. Mood
- J(24): Som at personen som tar bussen enten er gammel, eller at de er ironiske og skriver glad-emoji for å legge vekt på at de synes bussen går tregt.
- J(24): "hehe, litt langt unna"
- G(21): Litt oppgitt over bussen
- G(22): Som at du er lei av å være på bussen
- J(25): Som at bussen er forsinket
- J(26): At den som sender meldingen med emojiene er irritert over å være på bussen enda, kanskje fordi det er kø eller noen andre årsaker som gjør det til en negativ opplevelse. Men også her avhenger det av hvem som sender meldingen. Hadde det vært foreldrene mine, ville jeg ikke tolket emojiene som sarkastiske, da ville jeg bare trodd de sendte dem for å være hyggelig/glad.
- J(25): Bussen er veldig sein
- G(15): Jeg synes ikke at disse emojiene passer til samtalen. De er kanskje litt for glade.
- J(15): Jeg og vennene mine bruker den emoji som et sarkastisk smilefjes. Så hvis en venn av meg hadde sendt meg den meldingen hadde jeg tenkt at ja de er på bussen men det er ikke bra. Eller ja de er på bussen men vil ikke være der.
- J(15): som om at den som er på bussen har vært der lenge og er lei.
- J(15): vet ikke
- G(15): sitter på bussen glad
- J(24): Kommer igjen an på avsender. Fra ei venninne ville jeg tolket det som ironisk, at hun er irritert for å fortsatt være på bussen.

Hvordan tolker du tommel?

Millenniums

- J(31): Mye forskjellig. På jobb, som ok. Privat som ok, men også som et litt passivaggressiv svar på noe
- J(28): Et kjapt «mottatt», «notert» eller «den er grei»
- G(28): Ingenting
- G(31): Ironisk til venner. Positivt og bekreftende i jobbsammenheng
- J(31): Bruker den lite. Kan reagere på meldinger med den. Eller ironisk (igjen).
- G(32): Aldri
- J(31): For å være enig i noe som blir sagt
- G(30): En ganske nøytral bekreftelse på et utsagn eller en enighet rundt en konklusjon
- J(31): Som regel for å vise at meldingen er mottatt til noen jeg ikke kjenner så godt
- J(30): Si at noe er ok
- G(34): Svare bekreftende og kjapt på ting. Kan også brukes sarkastisk i rett kontekst
- J(35): Sender ofte denne om jeg skal bekrefte noe f.eks
- J(29): Når jeg er enig.
- G(33): Kort bekreftelse på noe
- J(35): Ok

Generasjon X

- K(53): Viser at meldingene er lest og at jeg er enig.
- M(60): Enig
- K(56): Når jeg er enig eller noe er bra. Som bekreftelse. Kan også være ironisk - men det kommer an på mottaker og vår relasjon
- K(56): Bekrefter at alt ok
- K(63): Til å si meg enig.
- K(55): Aldri
- K(53): Enig i utsagn eller for å si at det er greit
- K(56): Vise at jeg er enig/positiv
- K(48): Bekrefte at noe er ok
- K(56): Signalisere at melding er mottatt.
- K(49): Ok
- K(56): Som et ok/det er registrert.
- M(62): Når noe er bra, positivt eller for å markere at info er mottatt
- K(59): Aksept
- K(52): Uttrykke at noe er bra

Generasjon Z

- G(25): Si ok når jeg har dårlig tid
- G(22): Ofte i sammenheng med eldre mennesker eller formelle folk. Ganske sikker på at dette er favoritt emojien til bestefar.
- J(24): Ingenting.
- J(24): For å ikke skrive ok.
- G(21): Ok, tommel opp
- G(22): Bruker ikke

- J(25): Som ok, eller for å uttrykke negative følelser til noe
- J(26): Bruker den ikke. Kan en veldig sjelden gang reagere på en melding på messenger med denne emojien, men bare i tilfeller der jeg snakker med noen på en nesten akademisk/profesjonell måte. Ville ikke brukt den med venner eller familie
- J(25): At ting ikke går som jeg ønsker
- G(15): Dette er sikkert den eneste emojien som jeg bruker. Jeg bruker den som en slags "Ok".
- J(15): Jeg bruker den hvis jeg ikke orker å skrive ja.
- J(15): hvis jeg er sur men orker ikke å reade.
- J(15): hvis noe er greit
- G(15): vis jeg er enig i en mening. noe man skal gjøre
- J(24): Jeg elsker tommel opp. Men bruker den oftest på BeReal sammen med et bilde av meg selv eller andre som viser tommel opp. Kan også bruke den som reaksjon på meldinger, men bruker den sjeldent i meldinger med tekst.

Hvordan tolker du meldingen?:

Millennium

- J(31): Tommel opp som svar på den meldingen ser ut som svar fra forelder
- J(28): En tommel opp tolker jeg som en kjip respons på en slik gladmelding. Personen kunne tatt seg bedre tid til å skrive litt med
- G(28): Avsendere av den første meldingen formidler at hen har fått A på eksamen, og er veldig glad for det. Avsenderen av den andre meldingen forsøker å uttrykke at hen synes det er bra at avsenderen av den første meldingen fikk A på eksamen.
- G(31): Den som sendte hjerter er veldig glad på egne vegne. Den som sendte tommel opp bryr seg ikke
- J(31): Vedkommende bryr seg ikke om at du fikk A på eksamen. Slutt å skryt.
- G(32): Melding 1 tolker jeg slik den står: avsender er stolt og glad. Melding 2 tolker jeg på to måter. Er den fra forelder (far) eller annen eldre slektning: helt innafor. Er den fra noen andre bør vennskapet revurderes.
- J(31): Som en stusselig tilbakemelding for noen som er stolt av en bragd de har fått til.
- G(30): Føles som kommunikasjon mellom en yngre personer og en eldre personer, kanskje en far, som gir en bekreftelse som nok er velintensjonert, men som nok kan oppfattes underveldende
- J(31): Datter/sønn sender melding til sin far om eksamensresultat.
- J(30): Avsender er glad for å ha fått A på eksamen, og illustrerer dette med to hjerte-emoji. Mottaker kan nesten virke litt sur for dette, siden hen bare sendte en tommel opp. Eller så er mottaker en godt voksen person, da tolker jeg det isåfall som at mottaker ble glad for avsenders eksamensresultat.
- G(34): En ung person deler gladnyhet med sin far
- J(35): Som en tegn på at noe er positivt
- J(29): Vedkommende er fornøyd
- G(33): Denne blir ironisk for meg. Gratuler i det minste da
- J(35): God jobba. Melding mottatt

Generasjon X

- K(53): Noe som er veldig bra.
- M(60): Gratulerer

- K(56): At begge er fornøyd med A! Den som sender tommel opp er kanskje litt avmålt??
- K(56): Stolt person som fikk A, men forventer seg kanskje en bedre kommentar enn en tommel opp. Jeg er vel ikke helt der at man skal kommunisere kun med emoji
- K(63): At vedkommende sier at det er bra, men ikke no mer
- K(55): Denne personen bryr seg lite om at den andre fikk A
- K(53): Bra, men hadde forventet det resultatet
- K(56): Fornøyd med at det gikk bra, positivt
- K(48): Som noe faren min på 84 kunne svart. En kald tommel opp
- K(56): Jeg synes ikke tommel opp er en spesiell god respons på en glad melding om toppkarakter med hjerte.
- K(49): En som er veldig fornøyd og glad. Tror også det er nære bånd mellom avsender og mottaker
- K(56): Temmelig kjølig. "Hvorfor skulle det bry meg?"
- M(60): Stor glede over å ha fått A på eksamen
- K(59): Hyggelig jbf, positiv tilbakemelding
- K(52): Takknemlig

Generasjon Z

- G(25): Svært skuffende! En tommel slik som det betyr enten at man ikke bryr seg eller at man er veldig voksen. Pappa kunne svart med kun en slik tommel, selv om han faktisk syns det var bra med A
- G(22): Tommelen er et veldig underhvelmende svar
- J(24): Tolker første melding som at vedkommende er glad for at de har fått god karakter på eksamen. Tommel opp virker som at personen ikke bryr seg så mye - eller er gammel.
- J(24): Tolker det som bra dersom det kommer fra en voksen person. Det er litt mer vanlig å få slike reaksjoner fra dem, men om en venn hadde sendt det hadde jeg tolket det litt lite entusiastisk.
- G(21): Bra for deg
- G(22): At den som svarer egentlig ikke bryr seg
- J(25): Som en litt for dårlig reaksjon til meldingen
- J(26): Den som sendte tommel-opp emoji bryr seg ikke, er kanskje sjalu? Avhenger av hvem som sender tommel opp. Hadde det vært besteforeldrene mine f. eks., ville jeg tolket noe annet, nemlig at de oppriktig mener det var ordentlig bra. Men det er ca. bare for dem jeg ville gitt en slik tolkning
- J(25): Personen bryr seg ikke
- G(15): Svaret burde være litt mer entusiastisk, for nå virker den som om personen ikke bryr seg veldig mye.
- J(15): Å svare tommel opp på den meldingen er litt dry som vi kaller det. Det betyr at svare er veldig kjedelig og at personen ikke virker interessert.
- J(15): enten er det en pappa som svarer det fordi han tenker ikke over at det er litt care, men hvis noen andre hadde svart det så hadde jeg tenkt sånn at de ikke bryr seg.
- J(15): det virket ikke som mottakeren brydde seg så mye
- G(15): hun var ekstremt glad for å få en A på en prøve
- J(24): Dette virker som en typisk "pappa-reaksjon". Jeg tror få unge ville brukt tommelen på den måten. Men om en forelder sender den, tror jeg det er deres måte å si "gratulerer" eller "bra" på.

Hvordan bruker du dødninghodet?

Millennium:

- J(31): Bruker den ikke
- J(28): Når noe er utrolig dumt, eller jeg er syk
- G(28): Ingenting
- G(31): Hvis noe er dødsjkelig f.eks. Men Usikker på bruksområdet
- J(31): Dead (i sosiale situasjoner, av humor f.eks)
- G(32): Bruker ikke så ofte, men har fått med meg at kidsa bruker den som at noe er så gøy at de dør.
- J(31): Når noe oppleves ekstremt, ubehagelig, unødvendig eller negativt ladd
- G(30): Når noen har opplevd noe som er voldsomt plagsomt/irriterende, men ikke noe genuint tragisk. Kan være noe som involverer en plagsom kollega/sjef for eksempel
- J(31): Bruker den ikke
- J(30): Å få frem at noe var morsomt
- G(34): Uttrykke en sterk følelse
- J(35): Jeg bruker ikke denne emojien
- J(29): Bruker ikke
- G(33): .
- J(35): Aldri

Generasjon X

- K(53): Ingenting
- M(60): bruker aldri
- K(56): Tror aldri jeg har brukt den
- K(56): Aldri betyr aldri. Da bruker jeg den ikke
- K(60): Bruker ikke
- K(55): Aldri
- K(53): Forklare at noe er forferdelig, eller beskrive noen jeg virkelig ikke liker
- K(56): Bruker ikke. Kanskje hvis jeg skulle banne, vise misnøye, eller noe med sjørøver..
- K(48): Bruker den ikke
- K(56): Død, hvis det er noe skummelt, som ironi, humor.
- K(49): Om noe som er skummelt
- K(56): Bruker den ikke
- M(62): Bruker den ikke
- K(59): Aldri
- K(52): Bruker ikke

Generasjon Z

- G(25): Utrolig sjelden! Kun for en potensielt humoristisk effekt
- G(22): Når noe er sjokkerende eller gøy
- J(24): Som om jeg ville skrevet «jeg dør». For eksempel: «Har du sett at Kylie Jenner og Timothee Chalamet dater? [Jeg dør]»
- J(24): Bruker ikke.
- G(21): Noe er dødt eller dårlig

- G(22): Hvis noe er dumt men fuck it
- J(25): Som en sånn «i helvete» opplegg
- J(26): Bruker den ikke.
- J(25): At en situasjon er surrealistisk og kanskje også morsom
- G(15): Jeg bruker den ikke
- J(15): Jeg bruker den når noen for eksempel sender meg en morsom video. så sender jeg den. det betyr at det er så morsomt at jeg nesten dør. Jeg kan også bruke den hvis noen sender en video av noe som er veldig rart. Så er det liksom ja dødelig morsomt eller rart. Det er litt vanskelig å forklare for alle bare vet det.
- J(15): hvis noen sier noe gøy.
- J(15): hvis noe er rart eller kleint
- G(15): det kan være , seriøst eller teit
- J(24): Jeg bruker den sjeldent, men ser den ofte på TikTok. Det virker som den brukes som en form for latter-emoji. Typ "Jeg dør av latter"

Hvordan tolker du meldingen?

Millennium

- J31: Videoen er dødsgøy
- J(28): Det var noe dramatisk på videoen, kanskje noen de kjenner som har gjort noe flaut.
- G(28): Avsenderen lurte på om mottakeren har rukket å se videoen hen har sendt. Emojiene tolker jeg dit hen at avsenderen er flau eller skammer seg over innholdet i videoen.
- G(31): Kanskje at videoen som ble sendt var grov. Men jeg kjenner ikke emojiene så godt så ville ikke hoppet til noen konklusjon her uten videre
- J(31): Morsom video
- M(32): "For den videoen var skikkelig gøy, altså"
- J(31): Man forventer at videoen kan oppleves som klein, ubehagelig, teit
- G(30): Herregud, så du dette? Det er ganske sykt
- J(31): Videoen er verdt å se
- J(30): Avsender har sendt en morsom video
- G(34): En person som virkelig er hypet for videoinnholdet hen sendte.
- J(35): Kanskje som at noen har sendt en video med negativt innhold
- J(29): Video som vedkommende mener kan være skummel osv.
- G(33): Aner ikke
- J(35): Må jo re noe skummelt som er delt

Generasjon X:

- K(53): Skummelt kanskje.
- M(60) Skummel video
- K(56): Tja, litt skummel og skremmende kanskje - men det ville avhengt av videoen som kom i forkant tror jeg
- K(53): Hakke peiling
- K(63): At videoen var litt fæl
- K(55): Usikker.
- K(53): Fæl video
- K(56): At videoen er fæl
- K(48): Skummel
- K(56): Hun har sett en skummel video.
- K(49): Skummel video

- K(56): At det var en skummel video, eller kanskje en slags trussel? Vet ikke. Kommer vel an på videoen - og forholdet mellom de to som tekster.
- M(62): At videoen du sendte er skummel
- K(59): Skummel
- K(53): Videoen var skummel...

Generasjon Z:

- G(25): Som at det er noe morsomt med den videoen. men det er vanskelig å bedømme hva før jeg vet hvem meldingen kom fra
- G(22): Som om noen har sendt en sjokkeredne/gøy video
- J(24): Tolker det som at de har sendt en video der det skjer noe de synes er flaut eller sinnssykt, som de ønsker at mottakeren skal se.
- J(24): At det var en klein video.
- G(21): Den var dødelig morsom
- G(22): At videoen var noe viktig/at videoen var skikkelig ille
- J(25): Som at det var noe sykt på videoen
- J(26): At personen mener noe på videoen er negativ på en eller annen måte, "cringe"/flaut, eller noe slikt.
- J(25): Videoen har veldig rart og kanskje også morsomt innhold
- G(15): Videoen er så artig, at personen som sendte den dør av latter.
- J(15): Jeg tolker denne som om at noen har sendt en video av noen andre også gjør de narr av dem.
- J(15): som om at videoen var dritgøy.
- J(15): at videoen var rar
- G(15): det kan være en flau video
- J(24): Her ville jeg enten tenkt at avsenderen synes videoen er veldig morsom, eller at det er en klein video som er sendt. Enten "hahaha" eller "Kan ikke tro at noen legger ut sånt".

Gråtefjes Millennium

- J(31): Når noe (helst dyr) er veldig søtt, når jeg gjør noe jeg ikke har lyst å gjøre, noe skjer som er kjedelig
- J(28): Feks om jeg må avlyse en avtale jeg helst skulle vært med på. Eller om noe er koselig/blir rørt, feks video av søtt barn
- G(28): Ingenting
- G(31): Når noen liker noe veldig godt
- J(31): Når noe er kjempesøtt
- G(32): Bruker ikke
- J(31): Når ting ikke går dårlig, noe er feil o.l.
- G(30): "Neeei, så kjipt". Kanskje noen som misset et fly eller noe
- J(31): For å reagere på et søtt dyr feks
- J(30): Få frem at noe er trist, rørende eller bra. Respondere på gode nyheter.
- G(34): Brukes ikke
- J(35): Om jeg sender en sms med noe jeg synes er kjipt, leit. Eller om jeg kommenterer noe i sosiale medier som jeg synes er negativt
- J(29): Fortvilelse, og av og til lykke
- G(33): .
- J(35): Trist budskap

Generasjon X:

- K(53): Når noe går imot eller at jeg skal vise noen at det liker jeg ikke.
- M(60): Misfornøyd
- K(56): Når noe er trist, leit, urettferdig, overraskende på en negativ måte, sykdom, uhell, faenskap,
- K(56): Aldri betyr fortsatt aldri. Bruker den ikke.
- K(63): Uttrykke fortvilelse
- K(55): Jeg bruker den som ei dame på 55; uttrykker at jeg er irritert
- K(53): Hvis noe er veldig trist
- K(56): Hvis det har skjedd noe trost og for å vise medfølelse.
- K(48): Når noe er utrolig morsomt.
- K(56): formidle gråt, tristhet.
- K(49): Når noe er veldig trist, gråter masse
- K(56): Litt humoristisk, for å uttrykke at jeg synes noe er dumt, men at jeg skjønner hvorfor det er sånn. Noe som ikke blir noe av. En som ikke kommer likevel... Noe sånt.
- M(62): Når noe er tragisk
- K(59): Veldig trist
- K(52): Bruker ikke

Gen Z

- G(25): Aldri! Den er for mye
- G(22): Samme som forrige (Når noe er sjokkerende eller gøy).
- J(24): Som om jeg ville ha skrevet «jeg gråter», men omtrent aldri i trist forstand. Bruker den oftest i sammenhenger der jeg «gråter av latter» eller er rørt av noe. Av og til hvis noe er flaut / «krise» også.
- J(24): Dersom jeg skal være mer lei meg enn jeg egentlig til en tulle ting. Eller "han er så fin at jeg dør 🥰"
- G(21): Lei meg
- G(22): Trist men ikke på ordentlig
- J(25): Som at noe er tragisk, eller så bra at det er til å gråte av
- J(26): Hvis noe er upraktisk/skikkelig irriterende, kanskje. Ikke for å uttrykke at jeg er genuint lei meg. Men bruker den veldig sjeldent.
- J(25): Som oftest for å uttrykke at jeg synes noe er søtt, men kan også brukes til å uttrykke at noe er morsomt eller trist
- G(15): Jeg bruker den ikke.
- J(15): Jeg bruker den emojien når noen sender noe morsomt. Noe som er så morsomt at jeg skriker av det.
- J(15): hvis noe er gøy.
- J(15): hvis noe er morsomt
- G(15): det kan være når du er veldig lei deg
- J(24): Kommer an på hvem jeg sender til. Kan bruke den til triste ting, eller om jeg ler så jeg gråter.

Hvordan tolker du meldingen?

Millennium

- J(31): Veldig glad for å få hund
- J(28): Personen gleder seg VELDIG til å få hund. Sykt glad, har sikkert ønsket seg det lenge
- G(28): Avsenderen forteller at vedkommende skal få hund. Bruken av emoji tolker jeg dit hen at avsenderen vil uttrykke at vedkommende gleder seg såpass mye til å få hund, at hen gråter av glede.
- G(31): Utrolig glad for å få en hund
- J(31): Vedkommende er kjempeglad for å få seg hund
- G(32): Vedkommende er så glad at de gråter.
- J(31): At man er så glad for å få seg hund at man gråter av glede
- G(30): I denne sammenhengen som glede står, på grunn av innholdet i beskjednen. Men gjør det nok mer utydelig i min bok hvertfall
- J(31): De skal endelig få seg hund og de er veldig glade
- J(30): Avsender er kjempeglad for at hen skal få hund. Så glad at man nesten gråter litt.
- G(34): En person som er veldig, veldig glad for å få en firbeinte venn
- J(35): Som at noen er rørt og glad for å skal få seg hund
- J(29): Så glad for å få en hund
- G(33): Veldig glad for anskaffelse av hund
- J(35): Noen som ikke gleder seg til å få seg hund.

Generasjon X

- K(53): Skrekkblandet fryd
- M(60): Bekymret
- Den gir ingen mening. Noen som blir lei seg for å få hund?
- En vil ha hund, men vedkommende i mld vil absolutt ikke ha
- Ikke helt sikker på om vedkommende ønsker seg hund.., eller om vedkommende er kjempeglad for å få seg hund..
- K(55): Antar det skal illustrere at personen er så hoppende glad, men jeg hadde aldri brukt det slik
- K(53): Ønsker virkelig ikke hund
- K(56): Vrien, lei seg for å få hund? Det er jo ikke mulig ??
- K(48): Gleder seg veldig til å få hund
- K(56): Den er litt merkelig, for meg signaliserer den tristhet, men for en yngre person er det kanskje ironi.
- K(49): ?
- K(56): Hm. Så glad at jeg griner? Eller "jeg som alltid har sagt at jeg ikke vil ha hund". Måtte kjenne konteksten for å forstå.
- M(62): At du synes det er dumt at dere skal få hund
- K(59): Ikke veldig positiv
- K(52): Ironisk

Generasjon Z

- G(25): Som at noen synes den nye hunden er veldig søt og fin!
- G(22): Noen som overlykkelig for å få hund

- J(24): Som at avsender er overlykkelig / veldig rørt av at de skal få hund.
- J(24): Så glad at man griner.
- G(21): Gledestårer for hund
- G(22): At personen er glad for å få hund
- J(25): Gråter av glede
- J(26): Personen er veldig glad for å få hund
- J(25): Avsender uttrykker at hen er veldig glad for at hen skal få hund
- G(15): Hun skriker av glede.
- J(15): jeg tolker meldingen som at de skal få en hund og det er liksom morsomt.
- J(15): som om at den ikke har lyst på hund og ler av det.
- J(15): personen er glad
- G(15): hun er ikke så glad for å få en hund
- J(24): "Jeg er så glad for at vi skal få oss hund at jeg gråter"

Vedlegg 5: Vekting for hver emoji

Generasjon X

	Denotativ tolkning	Konnotativ tolkning	Situasjonsavhengig tolkning	Kjente svar for respondenter	Ukjente svar for respondenter	Totale respondenter
Vanlig smiley	14	0	0	14	1	15
Glad smiley	10	0	1	11	4	15
Tommel opp	13	0	1	14	1	15
Dødningshode	2	0	2	4	11	15
Gråte-smiley	12	1	0	13	2	15

	Denotativ tolkning	Konnotativ tolkning	Situasjonsavhengig tolkning	Sum	Kjente svar for respondenter	Vekting for hver smiley
Vanlig smiley	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%	100,0%	14
Glad smiley	90,9%	0,0%	9,1%	100,0%	100,0%	11
Tommel opp	92,9%	0,0%	7,1%	100,0%	100,0%	14
Dødningshode	50,0%	0,0%	50,0%	100,0%	100,0%	4
Gråte-smiley	92,3%	7,7%	0,0%	100,0%	100,0%	13
% tolkning per kategori uvektet	85,2%	1,5%	13,2%	100,0%	100,0%	56
% tolkning per kategori vektet	87,8%	1,5%	10,6%	100,0%	100,0%	100,0%

Generasjon Z

Resultat-tabell						
	Denotativ tolkning	Konnotativ tolkning	Situasjonsavhengig tolkning	Kjente svar for respondenter	Ukjente svar for respondenter	Totale respondenter
Vanlig smiley	3	5	3	11	4	15
Glad smiley	4	4	2	10	5	15
Tommel opp	8	2	3	13	2	15
Dødningshode	1	10	1	12	3	15
Gråte-smiley	4	6	3	13	2	15

Prosentvis fordeling basert på kjente respondenter						
	Denotativ tolkning	Konnotativ tolkning	Situasjonsavhengig tolkning	Sum	Kjente svar for respondenter	Vekting for hver smiley
Vanlig smiley	27,3%	45,5%	27,3%	100,0%	11	18,6%
Glad smiley	40,0%	40,0%	20,0%	100,0%	10	16,9%
Tommel opp	61,5%	15,4%	23,1%	100,0%	13	22,0%
Dødningshode	8,3%	83,3%	8,3%	100,0%	12	20,3%
Gråte-smiley	30,8%	46,2%	23,1%	100,0%	13	22,0%
% tolkning per kategori uvektet	33,6%	46,1%	20,4%	100,0%	100,0%	56
% tolkning per kategori vektet	33,9%	45,8%	20,3%	100,0%	100,0%	100,0%

Millennials

	Primær tolkning	Sekundær tolkning	Situasjonsavhengig tolkning	Kjente svar for respondenter	Ukjente svar for respondenter	Totale respondenter
Vanlig smiley	6	4	3	13	2	15
Glad smiley	7	0	3	10	5	15
Tommel opp	9	0	4	13	2	15
Dødningshode	2	6	0	8	7	15
Gråte-smiley	4	3	4	11	4	15

	Primær tolkning	Sekundær tolkning	Situasjonsavhengig tolkning	Sum	Kjente svar for respondenter	Vekting for hver smiley
Vanlig smiley	46,2%	30,8%	23,1%	100,0%	13	23,6%
Glad smiley	70,0%	0,0%	30,0%	100,0%	10	18,2%
Tommel opp	69,2%	0,0%	30,8%	100,0%	13	23,6%
Dødningshode	25,0%	75,0%	0,0%	100,0%	8	14,5%
Gråte-smiley	36,4%	27,3%	36,4%	100,0%	11	20,0%
% tolkning per kategori uvektet	49,3%	26,6%	24,0%	100,0%	100,0%	55
% tolkning per kategori vektet	50,9%	23,6%	25,5%	100,0%	100,0%	100,0%

